

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. PÉNTEK, július 20.

193. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10. 8-52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Tüzek

Éjszakánként a város határát vörös fény világítja meg. A keresztbe rakott buza, vagy egy szalmakazal ég. A gyújtogató mindig a hőség, akár a mozdony kipattant szikrája gyújtotta föl a gabonát, akár egy eldobott gyufaszál nyomán kapott be a tűz a kazalba. Megdőbent, ijedt arcok, az éjszaka virrasztóinak aggodása néz a messzeségben felcsapó lángok felé. Aki távolról látja a tüzet, rémült szorongással kutatja, hogy nem arra valamerre ég-e, ahol az ő otthona, félteni való vagyonkaja van. Budapesten, ahol a tűz elleni védekezésre víz és tűzoltó felszerelés is van, szinte nap-nap után paloták hamvadnak el, milliárdos értékek mennek tönkre.

Gondoltak-e már rá a város irányítói, vezetői, hogy mi lenne, ha itt is, amit az Isten kegyelme távoztasson el — a város közepén valahol ütne ki tűz. A kánikula mostani perzselő hőségében csak valamelyik ház padlására kell felmenni, meg kell kézzel fogni a kiszáradt, izzó, hőséget osztó gerendákat, hogy egész rettenetességében megdőbentsen bennünket a lehetőség: elég egy eldobott gyufa s a pusztulást alig lehet feltartóztatni.

Itt Szuboticán a belvárosban házak, a külvárosban uccasorok vannak, ahol a tető még most is nád, s valósággal isteni csoda, hogy ott, ahol paloták teteje gyullad ki a nagy melegtől és a nagymelegben, itt még nem történt semmi veszedelem. De szabad-e értékeket és életet csak erre a csodára bízni. Ki vállalja a felelősséget ezért az Isten kísértésért, s nyugodt-e a lelkiismeretük azoknak, akik az intézkedésre, a cselekvésre hivatottak, amikor tüzekről olvasnak s amikor a messzeségből feléjük világít a feltörő láng?

Néhány héttel ezelőtt a Pasicsuccai tűz teljes borzalmasságában mutatta meg, hogy mit jelent az, hogy ilyen nagy városban nincs víz. Akkor egy-két napon át mintha a rémület tette hívott volna, szó esett — legalább szó, — a vízvezetékéről. Azóta minden és mindenki elhallgatott. Ilyen bösz kánikulai időben nem tudunk szabadulni az évek előtti gyöngyösi tűzveszedelem figyelmeztető emléktől. Egy egész város pusztult el, mert ott sem volt víz s mert a szalmafüdeles házak nem tudtak ellenállni a lángoknak.

Nem akarjuk a veszedelmet tulozni, de a lehetőség annyira félelmes, hogy könnyelműség volna elhallgatni a riasztó érzést, amely megdőbent szívlünket.

Jól tudjuk, hogy a város vezetőse is teljes mértékben érzi a felelősséget is, a helyzet súlyosságát is. A vízvezeték megcsinálása azonban nem érzelmi, hanem anyagi kérdés s a városnak nincs pénze. De nem arra kellene-e összpontosítani az erőket és a képességeket, hogy a vízvezeték meg lehessen csinálni? Az egyetlen védekezést a tűz veszedelme, az uccák piszka, a tüdőt gyilkoló por ellen. Ha másképp nem lehet erre sem pénzt szerezni, meg kellene kísérelni *belső kölcsönt felvenni a város polgáraitól*. Szubotica város fizetőképességében és fizetőkészségében a város minden polgára bíz s lehetetlen, hogy kellő propaganda

után ne bizná készpénzét a városra, hogy az gyümölcsöztesse, mikor mindenkinek tisztában kell lenni azzal, hogy így segít megvédeni a maga és családja vagyonát és egészségét is.

A vízvezetékhez szükséges pénzt nem lehet összegyűjteni máról-holnapra, a vízvezeték sem lehet egykettőre megépíteni, a tűzveszedelem pedig percek alatt pusztítóvá válhat. Annyit azonban meg lehetne tenni,

hogy a rendőrség rendelje el s ellenőrizze, hogy *minden ház padlásán legyen a nagy melegben egy-két hordó víz*, hogy ha netán tűz ütne ki, legalább az első pillanatokban legyen segítség.

A spanyol összeesküvés hírét a kormány koholta

Az összeesküvés ürügye alatt százával vetették börtönre a szocialista és liberális politikusokat

Párisból jelentik: A szocialista *Populaire* csütörtöki számában táviratot közöl, amelyet az emberi jogok ligájának spanyol csoportja küldött a lap szerkesztőségének. A távirat szerint a spanyol kormány hivatalos kommunikációban néhány nap előtt bejelentett nagyarányú összeesküvés

csupán a kormány tagjainak agyában született meg.

Primo de Rivera kormányát egyre jobban nyugtalanítja a nép széles rétegeinek ellenséges hangulata és ezért ahhoz folyamodott, hogy nemlétező összeesküvést leplezzék le, amelynek ürügye alatt száz-

val vetette börtönre a kormány szempontjából megbízhatatlan elemeket.

Tömegesen tartóztatták le a szocialista, köztársasági és liberális érzelmű férfiakat, akik minden vizsgálat nélkül most már több, mint egy hete ülnek börtönben.

Még mindig nem tisztázódott a politikai helyzet

Rakics Milán római követ is hazaérkezett — Gyurics és Rakics követek megállapították, hogy sem Londonban, sem Rómában nem sürgetik a nettunói konvenciók ratifikálását

Markovics pénzügyminiszter nyilatkozata a kölcsönről

Beogradból jelentik: *Gyurics* londoni és *Rakics* római követek Beogradba érkezése után még nem tisztázódott a politikai helyzet.

Hadzsics tábornok deszignált miniszterelnök misszióját különféle képen ítélik meg. Vannak pesszimisták, akik szerint **nincs kizárva, hogy Hadzsics tábornoknak vissza kell adni mandátumát.**

Ezek a körök azon a véleményen vannak, hogy abban az esetben, ha *Hadzsics* kísérlete nem jár eredménnyel,

más személlyel az éten és más feltételek mellett alakul egy szintén neutrális kormány parlamenten kívüli személyekből.

A pesszimistákkal szemben természetesen sokan akadnak olyanok is, akik feltétlenül biznak *Hadzsics* missziójának sikerében és meg vannak győződve, hogy a deszignált miniszterelnök megalakítja az új kormányt.

Gyurics és *Rakics* referátumából *Hadzsics* deszignált miniszterelnök azt állapította meg, hogy

sem Rómában, sem Londonban nem csinálnak kérdést a nettunói konvenciók ratifikálásából, sőt az a lehetőség is fennáll, hogy Olaszország hozzájárul ahhoz, hogy a ratifikációt egy évre elhalasszák.

Mussolini engedékenységet azzal magyarázzák, hogy Olaszországnak a jelen pillanatban nem érdeke, hogy a konvenció kérdését napirendre tűzzék, már csak azért sem, mert ebben a kérdésben kisebb véleményeltérésektől eltekintve, majdnem az egész jugoszláv közvélemény egységes. Mussolininek pedig külpolitikai szempontból sem érdeke, hogy a ratifikáció követelésével a jugoszláv közvélemény egységét még jobban összekovacsolja.

A római paktum határideje július 28-án jár le. Eddig az időpontig

a jugoszláv kormánynak nyilatkoznia kell, hogy a jugoszláv-olasz ba-

rásági szerződést meghosszabbítja-e vagy sem.

Az esetben, ha az olasz kormány megelégszik egy egyszerű nyilatkozattal, bizonyos körök szerint nincs szükség a parlament összehívására. *Hadzsics* tábornok missziója tehát tárgyalanná válik és más kiutat keresnek a válságból.

Hadzsics helyett Zsivkovics Péra tábornok?

A négyes koalíció újabb erőfeszítéseket tesz, hogy a helyzetet a maga javára fordítsa és az ugynevezett radikális centrum is azon dolgozik, hogy a helyzet kulcsát a maga számára szerezzék meg.

A radikális centrum köréből újabban Zsivkovics Péra tábornok nevére lan-

szirozzák, mint akinek személye alkalmas volna arra, hogy a parasztdemokrata koalícióval kormányt alakítson. Azok, akik abban reménykednek, hogy a radikális centrum erőfeszítéseinek sikere lehet, hivatkoznak arra, hogy

Beogradba megérkezett Jettics Boskó, Jugoszlávia bécsi követe,

aki hír szerint a *Zsivkovics Péra* által megalakítandó kormányban a külügyminiszteri tárcát kapná.

Ezzel szemben mindazok, akik biznak abban, hogy *Hadzsics* tábornok missziója mégis sikerrel jár, azt hangsúlyozzák, hogy

Hadzsics még nem fejezte be tárgyalásait

és a végső szót még nem mondták ki illetékes helyen.

Hadzsics tábornok tárgyalásai a miniszterjelöltekkel

Hadzsics tábornok a délelőtti folyamán a miniszterjelöltekkel tárgyalt, főképp *Gyurics* londoni követtel. Az újságírók számítottak arra, hogy *Gyurics* a tárgyalások után konkrétumokat is fog-

mondani, azonban a hozzáintézett kérdésekre csupán ennyit mondott:

— Az újságíróknak az a kötelességük, hogy kérdezzenek, a diplomatáknak pedig, hogy hallgassanak. Különben **is esőt hoztam, ami igen jó a kukoricára.**

Gyurics a *Hadzsics* tábornokkal folytatott tanácskozásai után a külügyminisztériumba ment, ahol *Marinkovics* Voja külügyminiszterrel tárgyalt.

Délután két órakor *Gyurics* követet ismét elfogták az újságírók, azonban ekkor sem volt hajlandó nyilatkozni.

A deszignált miniszterelnök a királynál

Hadzsics tábornok délelőtti kilenc órától fél tízig audiencián volt *Öfelségénél*; de az udvartól való távozása után nem volt hajlandó nyilatkozni az újságíróknak. *Hadzsics* után *Lazarevics* Manojlo beogradi rendőrfőnököt fogadta a király.

Rakics római követ megérkezett Beogradba

Csütörtökön délelőtt *Rakics* Milán római követ és a Párisból hazatérő *Markovics* Bogdan pénzügyminiszter megérkeztek Beogradba. Az újságírók kérdésekkel ostromolták meg úgy *Rakics*ot, mint *Markovics* pénzügyminisztert, azonban csupán a pénzügyminiszter adott nyilatkozatot külföldi utjáról.

Markovics pénzügyminiszter nyilatkozata

Markovics pénzügyminiszter az újságírók kérdésére a következőket mondotta:

— A kölcsönt már régen megkötöttük. A bankárok velünk szemben kötelezettségeket vállaltak, mi pedig velük szemben. A kölcsön emissziója ősszel történik meg, és

a kölcsön már sem a pénzügyminisztertől, sem pedig a bankároktól nem függ, hanem az ország belső helyzetétől.

Az ismert tüntetések után a Bleer-kölcsön kötvényei 92-ről 85-re estek, de most már ismét 87-re emelkedtek fel, pedig alaposan azon dolgoztak, hogy meghusítsák a kölcsönt, amit itt pártügynök tekintenek és nem országos érdekeknek.

Pribicevics újabb nyilatkozata

Csütörtök délelőtt Pribicevics Szvekozár ismét hosszabb nyilatkozatot adott az újságíróknak. Ismét hangsúlyozta, hogy a radikális párt szervezetek a rendőrség utasítására tettek ellene bizalmatlansági nyilatkozatot. Kijelentette, hogy a radikális párt becskeréki hivatalos lapja, a *Radikalszki Borac* közölte az ottani rendőrség parancsát, hogy a radikális szervezetek fejezzék ki bizalmatlanságukat Pribicevics ellen. A noviszadi *Zasztava* közli, hogy a bácskai főszerkesztő július 10-én Szomborban értekezletet tartottak és elhatározták, hogy utasítani fogják a radikális párt szervezeteket, hogy tegyenek bizalmatlansági nyilatkozatot Pribicevics ellen.

Ezenkívül foglalkozott nyilatkozatában Pribicevics a pénzügyminisztérium kabinetirodájának nyilatkozatával, amely cáfolta Pribicevics szerdai nyilatkozatát. Pribicevics kijelentette, hogy mindaz, amit a kölcsönről mondott, megbízható információ alapul és a kölcsön felvétele az ország romlását jelentené.

Hadzsics tábornok és Rakics Milán együttes audienciája

Hadzsics tábornok Rakics Milán római követtel együtt csütörtök este fél hatól egész fél nyolcig audiencián volt az udvarnál. Utána az újságírók megkérdezték Hadzsics tábornoktól, hogy igaz-e, hogy visszaadta mandátumát, amit a desznált miniszterelnök megadott. Hadzsics tábornok kijelentette, hogy Rakics Milánnal csak csütörtökön találkozott először és pénteken folytatja vele a tárgyalásokat. Végül kijelentette a desznált miniszterelnök, hogy péntek délelőtt már többet mondhat majd az újságíróknak.

Meggyilkolta hűtlen kedvesét, aztán a vonatra elé vetette magát

Djakovóról jelentik: A Vuka-folyó közelében fekvő Dopsin községben megrendítő tragédia játszódott le.

Jankovics Szerető huszonnyolc éves dopsini legény egy évvel ezelőtt vadházasságra lépett Kapetan Ljubicával. A vadházastársak mindaddig boldogan éltek, míg három hónappal ezelőtt Jankovics Ljubicák házába nem költözött. Az asszony szülei nem jó szemmel néztek a legényt és emiatt nagyon gyakran voltak veszekedések köztük. A veszekedések miatt az asszony teljesen elhidegült Jankovicsától, akit pár nappal ezelőtt a szülők unszolására kitiltott a házból.

Jankovics nagyon a lelkére vette, hogy ilyen kurtán bántak el vele. Nagy bujában az italt keresett vigasztalást és napokat dorbózt az italt keresésben. Mulatás közben határozta el, hogy végez a hűtlen kedvesével. Nemrégiben egy éjszaka belopózott Ljubicák házába, abba a szobába, hol kedvese aludni szokott. Az asszony történetesen ezen az éjjelen nem aludt otthon, amit Jankovics nem tudott. Az ágya azonban fel volt bontva és az elkeseredett Jankovics egy nagy konyhakéssel — abban a hiszemben, hogy az asszony az ágyban fekszik, — többször az ágyba szurkált, majd elmenekült. Csak másnap reggel tudta meg, hogy kedvese helyett az ágyban szurkálta össze.

Pár nappal később Jankovics kiment a falu melletti szántóföldre, hol az aratók dolgoztak. A szántóföldről beüzent az asszonynak, hogy jöjjön ki hozzá a mezőre, mert beszélni szeretne vele. Az asszony nem gyanítva, hogy Jankovics mire készül, kiment a szántóföldre, ahol Jankovics heves szemrehányásokkal fogadta. A veszekedés hevében Jankovics egy sarlóval kedvese mellébe döfött. A szerencsétlen nő rémes sikoltással vértől borítva összeesett. A gyilkos legény

megvadulva a vértől, még a nyakán és a fején is ejtett sebeket, úgyhogy az asszony rövid kilódás után kiszenvetett.

A közelben dolgozó aratók közül többen a meggyilkolt segítségére akartak sietni, a gyilkos azonban megfenyegette őket, hogy velük is végez, ha a közelébe mernek jönni. A gyilkosság után Jankovics az Oszijek—djakovói vasuti töl-

tésen át elmenekült. A töltésen érlelődött meg benne az elhatározás, hogy végez magával is. Abban az időtájtban rohogott arra az Oszijek felől jövő személyvonat. A gyilkos hirtelen elhatározással a mozdony elé vetette magát és a kerekek a fellismerhetetlenségig összeroncolták.

A borzalmas dráma két áldozatát egy napon temették el a dopsini temetőben.

Kigyulladtak a boszniai erdők

A nagy hőség több helyen erdőtüzet okozott — A veszélyeztetett területen megkezdtek az erdők irtását

Szarajevóból jelentik: A szarajevói erdővezérgazgatósághoz érkezett jelentések szerint Bosznia és Hercegovina területén a napok óta tartó rekkenő hőség folytán több helyen kigyulladtak az erdők.

A Krivaja mentéről a Trbovinia és Jasika erdőkből jelentenek nagyobb tüzeket.

A veszélyeztetett területeken a csendőrség széleskörű intézkedéseket tett a mindinkább elharapódzó tüzkatasztrófák lokalizálására. A lángban álló erdőrészek megmentésére a hatóság kivezényelte a környező községek lakosságát és a környékbeli tűzoltóságok is teljes készenléttel vonultak ki a veszélyeztetett területekre. A Trbovinia és Jasika erdőben keletkezett tüzeket a csütörtökre virradó éjszaka folyamán több órai megfeszített munkával sikerült lokalizálni.

Csütörtök éjjel a Potoca-erdő területén is kigyulladt egy nagyobb erdőrész. Az oltási munkálatokban a környékbeli lakosság segédkezett. Mint Rogaticáról jelentik, szerdán este fél nyolc óra tájban több helyen kigyulladt a Rogatica melletti Klisura-erdő. A tűzoltóságok és a lakosság egyesített munkájával sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni, az elpusztult területeken azonban még mindig feltörnek néha a lángok.

A Sumszko-Ugarszko érdekkörébe tartozó Ugara erdőben ugyancsak nagyobb tüzek keletkeztek. Noha a lángok továbbterjedésének megakadályozására a hatóságok minden intézkedést megtettek és éjjel-nappal megfeszített munkával dolgoznak a tűz lokalizálásán, a tüzet azonban eddig még nem sikerült teljesen elfojtani és

a lángok Vlasics feé terjednek és a Dasznovica és Sintics nevű állami erdőket is veszélyeztetik. Az erdővezérgazgatósághoz beérkezett legújabb jelentések szerint Szarajevó közvetlen környékén is több helyen ütött ki erdőtüz. A veszélyeztetett területekre teljes készenléttel vonult ki a tűzoltóság.

Az oltási munkálatokat nagy mértékben nehezíti meg az a körülmény, hogy a tűzoltáshoz szükséges eszközöket legtöbbször nagy távolságokról kell a tüzkatasztrófák színhelyére szállítani. Több veszélyeztetett területen megkezdtek egyes erdőrészek kivágását is, hogy így vegyék elejét a tűz továbbterjedésének. Az okozott anyagi kárt több millió dinárra becsülik.

Súlyos hajóatasztrófát okozott a háboru alatt elsüllyesztett hajó

Az elsüllyedt hajóban felhalmozott muníció felrobbantotta a kiemelő gőzöst is

Párisból jelentik: Nantes közelében szerdán súlyos hajószerecséltetés történt. Az Audacieux vontatóhajó az Yeux-sziget mellett kereste a háborúban megtorpedózott és elsüllyesztett Jitsu Maru japán gőzöst.

Hogy a japán hajó kiemelését megkönnyítsék, elhatározták, hogy az elsüllyedt hajó egy részét felrobbantják.

A robbanás óriási erejű volt, aminek

valószínűleg az a magyarázata, hogy az elsüllyedt japán gőzösen muníció volt, amely valahogy szárazon maradt. Most ez is a levegőbe repült és valóságban megtorpedózta a vontató hajót, amely súlyosan megsérült és néhány perc alatt elsüllyedt.

A vontató hajó legénységét egy vitorlás megmentette, de öt embere súlyosan megsebesült.

Mennyit ér egy milliomos élete?

A nagyváradi diákzavargások epilógusa — Vaiszlovich Emil nem akarja kifizetni kezelőorvosának honoráriumát — Perre kerül az érdekes ügy

Nagyváradról jelentik: A decemberi diákzavargásoknak kétségkívül Vaiszlovich Emil, a Park-szálloda tulajdonosa volt a hőse, akit az antiszemita román diákok olyan súlyosan megsebesítettek, hogy az orvosok sem bíztak felépülésében. Vaiszlovich megmentése elsősorban dr. Fischer Imre nagyváradi sebész-főorvos érdeme és így érthető feltűnést keltett egész Erdélyben, hogy Vaiszlovich Emil élete megmentőjének, dr. Fischer Imre főorvosnak nem akarja a kívánt összegben megfizetni az operáló és kezelési költséget. Az ügy döntőbírósa elé is került, a bíróság 140.000 lei megfizetésére kötelezte Vaiszlovichot, aki csak 80.000 leit hajlandó kifizetni, miért is Fischer Imre dr. most pörli volt paciense.

Az érdekes ügyről dr. Fischer Imre a következőképp nyilatkozott:

— Legutóbb az orvosszövetség közgyűlése alkalmával egy orvosi könyvben megírtam, hogy a Vaiszlovich Emil műtétéhez hasonló eset állig fordult elő a

világon. Más esetben a súlyos beteg százszor megsebesül az orvosnak a kezét és a honoráriumon felül még külön ajándékkal lepi meg. En természetesen erre nem reflektáltam, rossz néven vettem azonban, hogy Vaiszlovich ur nemcsak velem szemben, hanem a többi kollégáimmal szemben is durván és nyeg-lén bánt el. Így aztán az összes kezelőorvosok otthagyták. Mikor itt volt Steiner tanár, ő is megbotránkozott a paciens magatartásán és kijelentette, hogy nem vagyok irigylésreméltó. A statisztikai kimutatások szerint a zsidókorházban a betegek 80 százalékát ingyen kezelem, ingyen végzek naponta súlyos műtetteket és éjjel-nappal mindenkinek rendelkezésére állok. Csak a jogos honoráriumom kértem Vaiszlovich urtól, aki az alábbi szellemes válasszal intézte el a dolgot: »Ha én, vagy a szolgálom be-megyünk egy cipőüzletbe és cipőt vásárolunk, egyforma árban kapjuk. Miért fizessék én többet, mint egy másik beteg?« Vaiszlovich ur tehát megfellede-

zett arról, hogy a rombolások alkalmából, a legveszedelmesebb időben, háromszor is felkerestem naponta. Mikor a Park-hotelt csendőrok vették körül és senkit sem engedtek be, én áttörtem a kordont és erőszakkal hatoltam be a redm szoruló beteg emberhez. Az udvar tele volt diákokkal, akik fenyegetőztek, mégis órákat ültem a beteg ágya mellett. Kizárólag az én érdemem, hogy Vaiszlovich ur megmaradt az életnek. Magatartására jellemzőképpen felemlitem, hogy az asszisztensnőnek, aki a műtétnél segédkezett, nem akarja megfizetni fáradozását és így ebben az ügyben a jövő héten dönt a törvényszék. Ettől függetlenül megleg a dolog, mert Vaiszlovich ur egy nyilatkozatot irt alá, mely szerint aláveti magát a döntőbíró-ság ítéletének.

A furcsa ügyvel kapcsolatban Vaiszlovich Emil a következőket mondotta:

— Fischer Imre dr. főorvos 200.000 lej honoráriumot kért tőlem. Amikor én ezt túlságosan soknak találtam, szakértőt kértünk fel, aki 140.000 leiben állapította meg a honoráriumot. En ezt a megállapítást nem voltam hajlandó addig elfogadni, ameddig nem indokolják, vagy legalább is nem részletezik az elszámolást. Miután pedig erre a szakértő orvosok nem voltak hajlandók, megbíztam ügyvédemet, hogy az általam felajánlott 80.000 lej összeget bírói letétbe helyezze. Ami az érdemeket illeti, nekem azokról más a véleményem. Négyezerannyi területet távolítottak el koponyacsontomból, mint amennyit eltávolítani szükséges volt s ami végül az életmentést illeti, arról csak azt mondhatom, hogy az orvosi hivatás természetesen leg járhat életmentéssel is, mint ahogy egyetlen orvos sem vállalja ódiumát egy esetleg bekövetkező halálnak. Tehát én nem érdemeket, nem életmentést, hanem orvosi munkát honorálok.

A bírói döntés elé Erdélyben nagy érdeklődéssel tekintenek.

A kormányválság miatt késik a nemzetközi telefonforgalomhoz szükséges távkábelek beszerzése

A posta és távírdaminisztérium múlt évi július elsejére nemzetközi árlejtést hirdetett a nemzetközi telefonforgalomhoz szükséges távkábelek beszerzésére. Az annakidején megtartott árlejtésen csak kevés ajánlattevő vett részt, mire a posta és távírdaminisztérium az árlejtést meddőnek nyilvánította, majd ezévi május 5-ikére újabb árlejtést irt ki. Ezalkalommal azonban nem az egész anyagra, hanem csak annak egy részére és pedig körülbelül 300 millió dinár értékű távkábelre, valamint a hozzávaló cikkekre szólott a pályázati felhívás. A minisztérium ezt az elhatározását azzal indokolta, hogy a további rendeléseket csak akkor fogja eszközölni, ha a már előzőleg beszerzett kábeleket lefektették.

Május 5-ikén angol, német és magyar ajánlatok érkeztek a minisztériumhoz, amely május 17-ikén szakbizottságot küldött ki, amelyben a posta és távírda vezérgazgatóság szakértőin kívül egyetemi tanárok és a hadügyminisztérium képviselői is résztvettek. Ez a szakbizottság tárgyalás alá vette a beérkezett ajánlatokat. A szakbizottság munkáját a közben beállott kormányválság miatt meg kellett szakítania és hír szerint a bizottság eddigi megállapítása szerint, csak két komoly ajánlatról lehet szó, az egyiket a Siemens, az A. E. G. és a Felten-Guilleaume közösen tették meg, a másik pedig a londoni Standard ajánlata. Tekintettel arra, hogy Jugoszlávia kötelezettséget vállalt a nemzetközi telefontávkábelek sürgős kiépítésére, feltehető, hogy a kormányválság közeli elintézése után, a szakbizottság befejezi a munkáját és a minisztérium meghozza a döntését.

A minisztérium az utóbbi időben kisebb kábelrendeléseket eszközölt már Németországban a jóvátételi számla terhére.

A gazdasági körök sürgetik a nemzetközi kábelvonalak kiépítését mert úgy a kereskedelem, mint a nagyipar nagyon érzi azok hiányát.

Minden község magyarsága vallalja el néhány szegénysorsu magyar diák ellátását

A Bács megyei Napló pályázata
augusztus 1-én jár le

Egyik vajdasági lap legutóbbi számában vezető helyen igen megértő hangon foglalkozik a Bács megyei Naplónak azzal az akciójával, hogy a lap hat kisebbségi diáknak a szubotici gimnáziumban való taníttatásáról gondoskodik. A lap azzal a jószándékkal foglalkozik ezzel a kérdéssel, amelynek minden jugoszláviai magyart át kell hatni — és hisszük, hogy át is hat, — amikor a jövő magyar generáció kiképzetéséről van szó. A lap közleményének egy szakaszára azonban válaszolunk egy azzal a kartársi jóindulattal, amellyel a lap felénk fordul. Azt kérdezik ugyanis tőlünk, hogy *miért korlátozzuk a kedvezményt csak a szubotici gimnázium tanulóira.*

A válasz erre a kérdésre igen rövid: *annak a hat tanulóknak ellátását, akik a Bács megyei Napló kedvezményében részesülnek, a lap munkatársai, alkalmazottai és legközelebbi barátai vállalták és a dolog természetéhez képest ezek Szuboticián laknak.* Más városban sajnos, nincs módunkban magyar diákok elhelyezéséről gondoskodni. Szuboticián hat diákot ellát a Bács megyei Napló anélkül, hogy az itteni magyar társadalom áldozatkészségét valami nagymértékben igénybevenné, de a szubotici magyarság a legcsekélyebb megerősítés nélkül vállalhatná legalább kétszerannyi szegény diák iskoláztatását és ha minden város és nagyobb község magyar társadalmá csak egy-két diákról gondoskodnék — mintahogy Sztaribecsej magyarsága, amint a Sztaribecseji Járdája, négy szegény diákot iskoláztat — akkor a magyarság kulturális előhaladása már is biztosítva volna.

*

A Bács megyei Napló által kiírt pályázat a hat ingyenes ellátási helyre augusztus 1-én jár le. A pályázat eredményét legközelebb augusztus 15-ig közöljük az érdekeltekkel, hogy elég idejük legyen a pályázat eredménye szerinti elhelyezkedésre. Az esetleges félreértések elkerülése végett közöljük, hogy az ellátásban részesülő hat kisebbségi tanulóknak nem kell szubotici fiúnak lenni, csak a szubotici gimnáziumban kell tanulmányait folytatni.

A képzelt beteg tragédiája

Öngyilkosságot kísérelt meg egy
gajdobrai könyve ő, mert azt hitte,
hogy súlyos beteg

Noviszadról jelentik: Kálmán Ferenc, a gajdobrai malom könyvelője, aki csütörtök hajnalban vonaton érkezett Noviszadra, a pályaudvaron, a mellékhelyiségben öngyilkossági szándékából, egy közbiztonság zsebkéssel mellbeszurta magát és felvágta ereit.

Az öngyilkosságot Szabadi Mátyás vasuti őr vette észre, aki nyomban jelentette a központi rendőrgyűlésnek. Szlan-Kamenac Koszta rendőrbiztos, ügyeltes rendőrtiszt azonnal a vasuti állomásra sietett és miután az öngyilkos állapota azonnali segínyt igényelt, Kálmánt behallgattatva a központi kórházba. Az öngyilkos kihallgatni az éj folyamán nem lehetett, mert közvetlenül az öngyilkosság után elvesztette eszméletét, amelyet csak csütörtökön délelőtt nyert vissza.

Vilovac Milán rendőrkapitány csütörtökön kiszállt a kórházba és kihallgatta Kálmán Ferencet. Az öngyilkos igen zavarosan válaszolt és meglehetősen körülményesen elmondta, hogy a gajdobrai Spiess és Társa malom könyvelője, éjjel két órakor érkezett Noviszadra. A pályaudvaron azt hitte, hogy detektívek követik, ezért az épület mellékhelyiségébe sietett és a nála volt zsebkéssel szívébe akart szúrni, de mert sérülését nem találta halálosnak, átvágta bal kezén az ereket. A háboruban a repülőknél szolgált és mint repülő altiszt többször szerencsétlenül járt, ismételtelen lezuhant és

azóta idegbeteg. Állapota azóta még súlyosabb, amióta vérhaj ellen kezelte magát és az orvosok a *vérbajos betegek meg nem tisztított infekciós tüjével oldották be.*

A rendőrkapitány az igen zavarodott válaszközlől hamarosan tisztában volt, hogy *Kálmán nem épelméjű.* A kórházi orvosok megállapították, hogy *nincs vér-*

baja és hogy elmebeli állapotának következményeképpen *követhette el az öngyilkosságot.* Sebesülése súlyos, de nem életveszélyes és remény van arra, hogy megmenthetik az életnek. Kálmán levelet hagyott hátra, amelyben megírja, hogy azért lett öngyilkos, mert gyógyíthatatlan beteg, az orvosok megfertőzték és nem akar tovább szenvedni.

A mexikói elnök merénylője vallási fanatizmusból gyilkolt

Óriási tömegek kísérték utolsó útjára Obregon tábornokot — Calles elnök ura a helyzetnek

Mexikó-Cityből jelentik: Calles elnök proklamációt bocsátott ki, amely szerint

Obregon tábornoknak, az új mexikói elnöknek gyilkosa bevallotta, hogy tettét vallási fanatizmusból követte el.

A kormány kezei között levő bizonyítékok arra vallanak, hogy klerikális akció áll a cselekmény közvetlen hátterében. A proklamáció befejezésül hangsúlyozza, hogy a kormány továbbra is alkotmányos módon fog eljárni.

A nyomozás a merénylet ügyében teljes eréllyel folyik, azonban

a mexikói rendőrség még nem tudta az Obregon ellen elkövetett merénylet felbujtóit kinyomozni.

Calles elnök teljesen ura a helyzetnek. A kongresszus állandó bizottságát csü-

törtökre Mexikó Citybe ülésre hívták össze, hogy a megválasztott elnök halálával beállt politikai helyzet megoldásáról tanácskozzék. A mexikói alkotmány szerint Calles elnök hivatali idejének letelte után nem maradhat a helyén és

most a legfőbb törekvés az, hogy törvényes úton lehetővé tegyék Calles elnök maradását, mert ő az egyetlen, aki a hadsereg bizalmát bírja.

Obregon tábornok holttestét szerda délelőtt nagy gyász kísérettel szállították a pályaudvarra. A menet élén Calles elnök haladt, majd a kormány tagjai és katonai díszkíséret következett és óriási tömeg kísérté utolsó útjára Obregon, akit családi birtokán fognak véglegesen eltemetni.

Kingsbayben az Itália hajótöröttjeinek ünnepélyes fogadtatására készülnek

Viglieri részletes beszámolója az Itália katasztrófájának okairól

Még mindig biznak abban, hogy Amundsen együtt van a léghajóval elsodort csoporttal

Moszkvából jelentik: Az Izvestija a Krasszin jégtörőről hosszabb jelentést kapott, amelyben Viglieri beszámol az Itália katasztrófájának okairól.

A sűrű ködben már jóval a katasztrófa előtt nagy volt a léghajó túlterhelése

és ezért az Itália csak lassan engedelmekedett a kormányának és mozgása nehézkes volt.

A katasztrófát közvetlenül az a nagy gázvesztesség okozta, amely a burkolat hátsó részén támadt sérülés miatt következett be.

Bizonyítja ezt az is, hogy az Itália zuhanását a túlsúly ledobásával sem tudták megakadályozni. A motorok teljes erővel dolgoztak, azonban a léghajó eleje mégis felfelé billent. A lezuhanás után a jégmezőn tábor rendeztek be. Az első időben még nem volt meg a rádióösszeköttetés, mikor azonban ezt sikerült létrehozni,

a hajótöröttek állandóan tájékozva voltak a mentőexpedíciók munkálatairól.

és főleg a Krasszin orosz jégtörő halóban reménykedtek. Az utóbbi időben, amikor a repülőgépekről segítséget juttattak a hajótörötteknek, jobb volt az életmódjuk. Alvóhelyül Lundberg repülőgépét használták az utolsó időben, addig, amíg a repülőgép meg nem érkezett, a nedves jégen aludtak.

Moszkvai vélemény szerint

a jégviszonyok most olyanok, hogy a Krasszinak talán sikerül az elsodort Alessandri-csoportot is megtalálni.

A moszkvai segélybizottság közli, hogy a jégolvadás megindult és a Viglieri-csoport már bizonyára elsüllyedt volna, ha ép az utolsó órákban meg nem mentik őket. Moszkvában

még mindig remélik, hogy Amundsen együtt van az Alessandri-csoporttal.

Biene egyetemi tanár, aki a Malygin orosz jégtörőn tartózkodik, kijelentette, hogy

Nobile expedíciójának a sorsa előre meg volt pecsételve, mert léghajója nem volt alkalmas a sarki útra

és nem volt megfelelő működési bázisa. Biene tanár szerint egész más lesz az eset az újonnan épült Zeppelinel, amellyel sarki útra akarnak indulni, mert ezt a legnagyobb gondal építették és rendezték be, úgy hogy sikeréhez nem is férhet kétség.

Milanói jelentés szerint a Corriere della Sera-nak a Citta di Milanóra kiküldött tudósítója azt táviratozza Kingsbayból, hogy

minden pillanatban várják Kingsbayba a Krasszin megérkezését az Itália hajótöröttjeivel.

Nobile tábornok mankóra támaszkodva maga is a jégtörő fedélzetére megy, hogy személyesen fogadja bajtársait. Általános meglepődést keltett, hogy az ünnepélyes fogadtatásra a svéd mentőexpedíció tisztjei is valamennyien eljöttek a Citta di Milanóra. A hajóról motoros csónak indul a Krasszin elé és ezen a motorcsónakon lesznek a Paramount operatőrjei is, akik filmfelvételt készítenek a hajótöröttek megérkezéséről.

Mint Stockholmól jelentik, a Spitzbergákon működő expedíciók hazatérő svéd résztvevői elmondták, hogy

Nobile tábornok a jövő héten haza indul Olaszországba

és Norvégiában csak annyi ideig marad, amennyit az átutazás feltétlenül szükségessé tesz. A Citta di Milano egész nyáron a Spitzbergákon marad, az ott tartózkodó svédek azonban hazarendelik.

Nilson az Upland nevű repülőgép vezetője kétségtelennek tartja Amundsen halálát,

mert repülőgéppel a szobajövő területek zugait átkutatta, de nem akadt nyomára Amundsennek és társainak.

Mariano elfagyott lábát a Krasszin szín orvosai amputálták.

Zappi és Mariano egyelőre a Krasszinon maradnak, hogy utmutatással szolgáljanak Malgreen holttestének felkutatásánál.

Római jelentés szerint Mussolini utasítására az Itália hajótöröttjeit haladéktalanul haza fogják szállítani Olaszországba.

Mussolini határozott parancsot adott, hogy az expedíció tagjai tartózkodjanak minden üzenettől, vagy nyilatkozattól a sajtó számára.

Milcsinov Zagrebban naponta meglátogatta a bolgár emigránsokat

Önkéntes nyomozók minden idegenben
Milcsinovot sejtik

Zagrebból jelentik: Zagrebban az egyes lapok munkatársai, mióta Milcsinov Gligornak, a Lázics Zsika ellen elkövetett merénylet előkészítőjének sikerült elmenekülnie, sorra felkeresik azokat a helyeket, ahol Milcsinov zagrebi tartózkodása alatt megfordult, hogy így próbálják rekonstruálni a gonosztevőnek a horvát fővárosban folytatott életét. Szerdán az újságírók felkeresték a Zagrebban élő bolgár emigránsoknak a Jelenovac erdőben levő közös lakását. Az emigránsok, akik — mint ismeretes — valamennyien letartóztatásban vannak, négyen laktak egy meglehetősen kis szobában, amelyben egy asztalon és matracon kívül semmiféle butordarab nem volt.

Novak Mirko iparos, aki a szobácskát albérltetta adta nekik, a következőket mesélte el a bolgár politikai menekültek zagrebi életéről:

A szobában négyen laktak, valamennyien bolgárok. Politikai menekülteknek mondották magukat és vasárnaponként összejöveteleket tartottak, amelyen rendszerint még hét-nyolc társuk is meg szokott jelenni. Milcsinov Gligor azonban majdnem naponta meglátogatta lakóimat. Az emigránsok ilyenkor gondosan bezárták a szoba ajtaját és halk hangon néha késő éjszakáig beszélgettek.

— Milyen ember volt Milcsinov? — kérdezték a lakásadót a hírlapírók.

— Szükszavu, mogorva férfinek ismertük — hangzott a válasz. — Rendszerint nagy csomagot hozott magával tele élelmiszerekkel, amit aztán sajátkezüleg főzött meg a szobában lévő takaréktűzhelyen. A többiek tudomásom szerint kertészkedéssel és gyümölcsárúsítással foglalkoztak és a bejelentőlapot is így töltötték ki.

— Azon a napon — folytatta — amikor reggel detektívek jelentek meg és valamennyi emigránst beszállították a rendőrségre, Milcsinov rendkívül izgatottan és idegesen állított be hozzánk. Amikor megtudta, hogy barátai a rendőrségen vannak, végigsimított a homlokán, szinte megrándult ideges izgalomban, de nem szólt egy szót sem. Bement a szobába, összezsugorított néhány tárgyat és köszönés nélkül sietve eltávozott.

— Az emigránsok között volt egy Trifun nevű is, akinek mindig sok pénze volt és rendszerint ő fizette ki társai helyett a lakbért és a költségeket.

Milcsinov Gligorral kapcsolatban egyébként érdekes jelenet játszódott le csütörtökön virradó éjjel az egyik zagrebi külvárosi vendéglőben. A Vongradszka Cezta egyik vendéglőjében a vendégek egy újságot olvasgató emberre lettek figyelmesek, akiben a lapokban közölt személyleírások nyomán Milcsinov Gligorra vélték ismerni. A vendégek anélkül, hogy az olvasgató embert megszólították volna, telefonon értesítették a rendőrséget, ahonnan nyomban titkosrendőrök jelentek meg a vendéglő helyiségében és meglepetésszerűleg igazolásra szólították fel az ismeretlent. Az igazoltatás folyamán azonban kiderült, hogy a Vinogradszka ceszta vendéglő olvasgató vendége nem azonos a Lázics Zsika ellen elkövetett merénylet értelmi szerzőjével és csupán meglehetősen külső hasonlatosságról van szó.

Revizió alá veszik Noviszádon a városi illetékszabályzatot

Részben lezárták, részben felemlik a városi illetékeket

Noviszádról jelentik: Noviszád város gazdasági, pénzügyi és jogügyi bizottsága együttes ülést tartott, amelyen **Lázics Sztankó** törvényhatósági bizottsági tag kifogásolta, hogy a városi illetékek túl magasak és követelte, hogy az illetékszabályzatot vegyék revízió alá. A hármass bizottság ülésén különösen az **idegenadót, a kövezetvédmot, helypénzt és a városi fogyasztási adót tartották túl magasnak** és felhívták a városi tanácsot, hogy még a költségvetés összeállítás előtt terjesszen a közgyűlés elé javaslatot az illetékek revíziójáról. A városi tanács már foglalkozott is ezzel a kérdéssel és az illetékek csökkentésére irányuló revízió, mint ez általában történni szokott, **egy-egy illetékek felemelésével s új illetékek bevezetésével** jár. Így a városi tanács felhatalmazást kért a pénzügyminisztertől a **luxusautók, motorkerékpárok és kerékpárok** megadóztatására.

A hármass bizottság ülésén dr. **Adamovics István** volt főispán, törvényhatósági bizottsági tag javaslatára utasították a város jogügyi osztályát, hogy tanulmányozza a város és a tartomány közötti jogviszonyt és állapítsa meg, hogy a város és annak lakossága a tartományi pótdadó révén milyen előnyökhöz jut, mert a tartományi választmány hajlandó átvenni a városi nyugdíjalapot is és gondoskodni kíván a jövőben a városi nyugdíjasok nyugdíjigényének jövőbeli kielégítéséről.

Szabad a magyar ruha

Romániában a belügyminiszter megengedte a magyar ruha viselését műkedvelő előadásokon, templomban és a magán életben

Kolozsvárról jelentik: Erdély magyar vidékein, különösen azokon a népszegteken, ahol tömegesebben él a magyarság s a magyar népviselet ősi szép divatja még nem veszett ki teljesen, sok bajt okozott a falusi kiskirályokként működő hatóságok megérthetetlen szereplése. A népviselet magyaros motívumai, nem egyezben voltak szálkák a falusi csendőrségek szemében, akik a leányok hajába font piros vagy zöld szalagcskák miatt, vagy a szép színes harmóniába omló vállfüzők és muszolyok dekoratív himzésű kötények és keszkenők izes magyar jellege miatt nem egyszer vették a népet üldözőbe.

Voltak magyar vidékek, ahol a népnek még azt is megtiltották, hogy ünneplőjébe öltözzék. Máshol a műkedvelők színpadjait vették cenzura alá s azokat a darabokat, amelyekben a szereplők magyaros víganokban, vagy árvalányhajas pörge kalapban léptek a színpadra, a fontoskodó, de legtöbb esetben rosszhiszemű karhatalom beleavatkozott a nép egyszerű multságába s az előadást betiltotta.

A sepsiszentgyörgyi négyzet még a tavasszal egy népszínművet akart színpadra hozni. Az előadás a közönség jól mulatott az ártatlan és dévaj tréfákon és elmerült a régi magyar nóták élvezetében, amikor egyszerre csak közbelépett a csendőrség s az előadás folytatását betiltotta azzal az indoklással, hogy a szereplők magyar népviseletű öltözékekben jelentek meg a színpadon s ezáltal a román állameszme ellen tündöttek. A sepsiszentgyörgyi négyzet azonban nem nyugodott bele a határozatba, hanem megfellebbezte azt a belügyminiszterhez.

A belügyminisztériumtól a napokban érkezett le a háromszékmegyei prefektúrára a felebbezésre a belügyminiszter határozata, amelyben a belügyminiszter megengedte a magyar nemzeti viselet

szabad használatát. A miniszter leírata a következőképpen hangzik:

— Értseim az egyesület elnökségét is egyáltalán nem esik tilalom alá s eről a háromszékmegyei prefektust is értesítettük.

Amundsen-láz — Amundsen-gyász

„Tudom, óriási a kockázat, én azonban elvégeztem már, amit hazám és az emberiség javára tehettem...” — mondta röviddel elutazása előtt Amundsen — Beszélgetés Amundsen barátjával

Osló, július.

Osló fájdalmasan mélységes nagy gyászban van, bár ennek szomorú, külső jelét egyelőre nem mutatja, nem adtak fel minden reményt, valami csudára várnak, a komolyabb emberek azonban jól tudják, hogy Norvégia egyik legkiválóbb fia örökre elveszett. Hekuba nekik most Nobile, mit bánják elsőnek, vagy utolsónak menekült-e a sülyedő jég tábláról, szívük-lelkük minden dobbanása egy gondolatban egyesül: életben lehet-e, megmenthető-e még Amundsen.

Azoknak az embereknek egyike, aki utoljára beszélt vele őszintén és hosszasan, **Överland**, a legtekintélyesebb skandináv lap, az **Attenpost** szerkesztője.

Ezer izgalom és ezernyi feldolgozó hirtanyag között szívesen fogad és örömmel áll rendelkezésemre, amikor megtudja, hogy Amundsenről szeretnék vele beszélgetni.

— **Nincs rá dicsőítő szó, Amundsen a hősök hőse volt, ha meghalt, a tudomány legnagyobb és legönzellembb vértanúja.**

— Semmi, semmi hírünk nincs e pillanatig felőle. Itt ülök éj- és naphosszat a telefonnál s remegve lesem a jelentéseket. A mi veszteségünk pótolhatatlan, az ő szempontjából azonban kívánni sem lehetett volna szebb halált. Boldog volt, hogy mehet, bár tudta, hogy életével játszik.

— **Tudom, óriási a kockázat — mondta röviddel elutazása előtt — az én hívatomon azonban ugysz véget ért, amit hazám és az emberiség javára tehettem, meg tettem, szívesen feldolgozom magam, ha csak legkisebb remény is van arra, hogy az elveszettek nyomára juthatok.**

— Természetesen kísértetért, a többi öt emberért is nagy kár, hiszen legjobb repülőnk, az azóta kapitánnyá kinevezett **Dietrichstein** hadnagy is vele pusztul. Szegény fiu, mintha csak érezte volna a rájuk váró veszedelmet, előre megjósolta:

»Szomorú arra gondolni, hogy a jérégen fogunk elpusztulni.«

— S ami Amundsen vállalkozásának egyik legnagyobb érdeme, hogy **nem szerezte Nobilet s mégis életét áldozta fel érte.**

— Hogyan jött létre az Amundsen expedició?

— Egy Párisban élő **Petersen** nevű gazdag norvég azzal a kéréssel fordult a francia tengerészeti minisztériumhoz, hogy bocsásson rendelkezésre egy általa finanszírozandó segítőexpedíció részére megfelelő aeroplánt s ő megnyeri Amundsent, hogy álljon az expedíció élére. Mivel az olasz kritika ugyanis nagyon a franciák ellen fordult, hogy semmit sem tesznek Nobileék megmentésére, a francia kormány szívesen vette az ajánlatot s rendelkezésre bocsátotta a kért gépet. **Amundsen két nap alatt utrakészen volt.** Csütörtökön kapta a felszólítást s szombatkor már Bergenbe érkezett. Junius hó 18-ikán volt a start. Amundsen volt az expedíció parancsnoka s a francia **Guilbaud** a pilóta. A többi négy résztvevő norvég. **Bucszás közben mondta Amundsen: »A Nobile tragédiája még sok tragédiát fog magától vonni.«** Elindulásuk után három órával a Medve-szigetek fölött láttek tőlük s azóta csend, ugylátszik örök vid idő múlva gyenge rádiójelek érkeztek, tőlük s azóta csend, ugylátszik örök csend.

— Amundsen és Nobile, a két legellenetesebb természet. Norvég és olasz, ez a két fogalom sokat kifejez, de nem magyaráz s főleg nem indokol mindent. Nem indokolja elsősorban **Nobile** két év előtti eljárását Amundsennel szemben. Az 1926. évi sikerült expedíciónak Nobile volt ugyan a vezető pilótája és parancsnoka, a léghajóval való kísérletezés gondolata azonban Amundsentől származott, az ő sok évi tapasztalata és szaktudása járult elsősorban hozzá, hogy a tudományos értékből világszerte megbecsült e két év előtti expedíció oly nagyszerű sikerrel járt.

— **Nobile** utólagos viselkedése és Amerikában tett nyilatkozata tehát joggal bántották Amundsen érzékenységét. Nem kicsinyes hiuság, a tudós megsértett önérzete majdnem életuntá tette. Amund-

sennél azonban nem személyes kicsinyességből, hanem nemzeti hűségéből fakadt ez az érzékenység, mert ő mindenkiféle norvég volt. Ezért szerették, ezért fogjuk siratni végtelen időkig. **Nobile igazi olasz, a külsőségek embere. Szereti a szép uniformist, fényképmását, a hangzatos szavakat.** Amundsen keserű mosollyal beszélt nem egyszer Nobile hangos reklámhősködéséről. Nobilet nagygyá az olaszok lármája tette, mi norvégek nem értünk az ilyenekhez. Amundsen szerénysége folytán a háttérben maradt s ez az 1928-as tragédia mutatja csak meg, ki volt Amundsen, ki az igazi érték.

— Képzelteti, hogy mi mindent tennék most meg, hogy Amundsent felkutassuk, megmentjük. Eltűntének első hírére segítőbizottságot alakítottunk, melynek célja nemzeti gyűjtés útján annyi pénzt összehozni, amennyit csak a felkutatására szervezett expedíció költségeinek fedezésére szükséges lesz. **Egy-hét nap alatt százezer norvég korona jött össze**, egy koronás és ezerkoronás adományok szerepeltek, a legszegényebb emberek is elhozták a koronájukat a »Veslekeri« expedíció hajó céljára.

— **A legmeghatóbb az, hogy bár mindenki sejt, hogy vége, Amundsent elvesztettük, a gyűjtés lankadatlanul folyik** s mi kutatjuk, tovább kutatjuk a nyomokat, amelyek, ha nem is az élő Amundsenhez, de legalább hős teteméhez fognak vezetni. Csak ötvenhat éves volt, micsoda értéket jelenthetne még a tudomány számára.

— A rossz előjelek dacára van még legalább halvány reményük, hogy Amundsent élve megtalálják, megmentik?

— **Igen, Amundsen mindig a meglepetések embere volt. Sohasem tudta, amikor elindult, hogy hová jut. 1910-ben például az északi sarkra indult s mégis a déli sarkra ment.**

— A véleményem ma ez: talán Thromsøben, ahol utoljára látták új hírt kapott a Spitzbergákról s irányt változtatott. Talán az egyenesebb keleti útra fordult. Gépe, a Latham, a lehető legjobb masina. Atlanti útra szánt gép. Le Havre és Tunis között óriási rekorddal szerepelt már egyszer. Szaktudásában s a Latham erejében bizunk még. A hivatalos vélemény azonban más. A kormány nyugaton keresteti Amundsent, a lapok gyűjtése ellenben egy keleti irányban indult expedíció szervezésére alakult. A hivatalos kutatásnak azonban legkisebb eredménye sincsen. A Spitzbergák nyugati és déli csúcsát szorgosan felkutatják, de még nyomukra sem bukkantak. Talán-talán a keleti irányban nagyobb eredményt érünk el. Egyelőre remegve várunk újabb hírekre, még nem gyászolunk, elég időnk lesz a gyászra — bár Amundsent gyászolni az örökkévalóság is kevés lesz.

Az eleven város

Írta: **Govorkovitch János**

Friss, éltető szellem, lüktető élet kering a második éjszakai csatornavárosban. **Amszterdamban.** Olyan közel van egymáshoz a most két, valamikor egy ország, Belgium és Hollandia! Az összeférhetetlen és elvált házastársak, akik városaikat valamikor együtt nemzetették a művészet jegyében, közös szeretettel dédelgették, féltékeny büszkeséggel lesték fejlődésüket, egyikek voltak az elnyomás ideje alatt, egyformán boldogok a szabadság napsugaras napjaiban, hogy azután végre meggyőződjenek róla, hogy együtt élniük lehetetlen.

Most külön éli mindegyik saját életét, megkoszoruzva a történelem kisugárzó fényével. Elég jómódban az egyik, gazdagon a másik. Vendégszeretettel fogadják mindketten a látogatót, aki idegen lévén, az elviharzott viszálykodáson túl ma csak a közelmúlt nyomait szemléli a virágzó jelen határán kívül: a világháború vájta mély sebfordadásokat Belgiumban, a meg nem szakított jólét áldását Hollandiában.

A két ország művészete nem a múlté. Frissen éltető szellem lengi át ma is, jelenléte varázsolva az elmúlt századok életét, társadalmát, szokásait és eszmévilágát. A nagy művészi alkotások közül, akik olyan sokan vannak mindkét országban itt is, ott is hallhatatlan kezekkel borítja rájuk művészetének fátylát két kimagasló alak: a ragyogó színpompájú Rubens, az eleven élet festője és a komor Rembrandt, a ködös sötét árnyékolású jelenetek hatalmas ábrázolója, akinek csak egy képén, az **Őrségen** láttam felvillámlani a fényt, de ez a fény olyan erős, hogy örök világossággal

vonja be a nagy mester összes alkotásait. És a többi nagy festő: **Jan Steen, Pieter van Hoogh, Ruisdael, Frans Hals, Van Dyck, Vermeer van Delft, Maes, Hobbema, van Ostade, Gerard Dou, Metsu, Hondcoeter!** Csak a legnagyobbakat említem, hol van még annyi sok más.

De hiszen én nem akartam művészeti riportot írni! Csoda-e, hogy mikor az ember gondolatai a németalföldi mezőkön bolyonganak — csoda-e, ha bekívánczolanak a nagymesterek csarnokába?...

Megérkeztünk **Amszterdamba** az olimpiádák városába. Az automobilok és motorcsónakok vezetői a legyőzhetetlen konkurencia fölényével bolondítottak egyik térről a másikra, amikor lovas fogatot kerestünk. Az én emlékezetemben még mindig ott pattog a pesti és bécsi fiakkeresek ostora, ettől az idejélműlő járműtől nem tudok megválni. Megtörtént velem Londonban, hogy leszálltam az autóról, amikor megpillantottam az árván bóbiskoló kocsist egy divatjátmult **hansone-on**, hogy erre a kedves kis tálígará szálljak.

Tehát felültünk egy konflisra. Lassan vonultak el mellettünk a feleviz uccákon a templomok, muzeumok, paloták. A csatornák mentén mindenütt fasorok: hüvös árnyékkal takarva be a mellettük elütő hársorokat. A régi városok vonzó bájával felépített palotái a sokablakos csucos házak közé sűrűn ékelődik egy, két vagy három emeletes keskeny épületes, csak két vagy három uccai ablakkal és egyetlen lakással. De ahol több lakás van, az ilyen ódivatu házban, mindeniknek meg van a maga külön bejárata lépcsője. A kis kapu állandóan bezárva, föltötte a lakószoba ablaka mellé tükör erősítve, ahonnan tisztán látni a lenn bekívánczó vendéget. Ez is németalföldi specialitás.

A medencéké szélesedett csatornákon nyüzsgő forgalom: hajók, motorcsónakok sokasága, a zsidónegyedben a terjedelmes zsbvásár, lármás elárusítóival, gramofon zenéjével és tolakodó vevősereggel, aki ócsárolya turkál a padokra, földre szórt áruk között. Itt mindent lehet kapni, a selyemruhától kezdve, a rozsdás vasszőgig gazdag választékban sorakoznak az áruk egymás mellé. Ez Amszterdamban a mindennapi képe.

A kivételes forgalom a stadion környékén fejlődik nagyra. Beláthatatlan néptömeg tolong a jegykiadó helyeken, dulakodva, taszigálva, egymás hátán át igyekszik a holnap versenyeihez jegyet kapni. A sok rendőr alig tud köztük rendet tartani. A »**B. Z. am Mittag**« rikkancsai újságot, reklámszázalókat osztogatnak, a közönség lázas kíváncsisággal olvas.

Igy változnak az idők.

A művészi szenzációk lelki éhségét felfeltöltötte a sport szeretete. Emberek, akik különben minden magasabb ambíció nélkül volnának képesek életüket szülőhelyeiken eltölteni hely- és nyelvismeret nélkül zárandokolnak messze országokba, hogy végig élvezzék a testedző versenyek izgalmait. Ezt a vándorlást jelképezi a minden házon, kirakatban és zászlón látható, öt egymásba fogódzó karika, az olimpiada cimere, az öt világrészt ábrázolva. Ez a világesemény hozott még több életet az eleven világvárosba, közös mederbe hajtva negyvenhat nemzet tengernyi tömegét. Itt hullámlzik ez a tenger Amszterdam uccáin zugva, morogva, ujongva, győzelmet remélve.

Diadaluk hírét a modern technika eszközei szétzórják a világba, dicsőséget szerezve Amszterdam városának, persze más jellegű, mint valamikor régen. Tempora mutantur...

Baltával agyonverte férjét egy apatini asszony

A férj hasbaszurta feleségét, aki erre baltával és téglával szétverte ura fejét — A házastársak féltékenységére idézte elő a halálos verekedést

Apatinból jelentik: Borzalmas férjgyilkosság történt csütörtökön délben Apatinban.

Brandt Antal hatvannégy éves házassági éjjeli őrt fejszével agyonverte a felesége.

Brandt súlyos sebeibe a délután folyamán halt bele, de kihallgatni már nem lehetett és így a véres gyilkosság előzményei csak az asszony vallomásából váltak ismeretessé. A gyilkosságot verekedés előzte meg, amely a férj és feleség között folyt le és ennek során maga a gyilkos asszony is súlyosan megsebesült, úgyhogy élet és halál között lebeg.

Brandt Antal, ötvenkilenc éves feleségével, Hanz Erzsébettel a Sörház-ucca 100/b szám alatti házban lakott. Az öreg házaspár arról volt híres a községben, hogy majd mindennap volt közöttük hangos civakodás. Az idős férj féltékeny volt a feleségére és emiatt a családi otthon békéje felborult, úgyhogy egyetlen fiuk elköltözött a szülőktől és Amerikába vándorolt. Az asszony a rokonok előtt többször elkeseredetten nyilatkozott férjéről és azt hangoztatta, hogy végezni fog vele. Bár nem adtak hitelt fenyegetéseinek, az apatini rendőrség az esetleges súlyosabb összecsapások megakadályozására már régebben Takács Lajos rendőrt és feleségét helyezte el annak a háznak egyik lakásába, amelyben az éjjeli őr is lakott.

»Csütörtökön délelőtt a házból éles sikoly hallatszott ki. A szomszédok megszokták ezt és nem ügyeltek rá, de midőn segélykiáltások is hallatszottak, több járőrelő be akart menni a házba. A kapu azonban zárva volt. Brandték szomszédja, Gass József hajógépész át-mászott a kerítésen, kinyitotta a kaput és beeresztette a házba apját Gass Ferenc hajóskapitányt és több embert. Ezek beléptek a lakásba, ahol

a földön birkózott Brandt Antal a feleségével.

Gass József szétválasztotta a házaspárt, akik látszólag meg is nyugodtak. Gass József és apja ekkor eltávoztak, de alig telt el néhány perc, mikor borzalmas kiáltás süvített végig. Gass József és apja újból bementek a házba és Brandték szobájába lépve borzalmas látvány tárult a szemük elé:

a földön szétvert fejrel vértócsában fekvő Brandt Antalt, mellette pedig a felesége, akinek ruhája csupa vér volt, hasát fogva segítséget kért.

Értesítették dr. Dungszy Lázár orvost, továbbá Bejánszky Fülöp rendőrvetést, akik a helyszínre siettek. Dr. Dungszy megállapította, hogy Brandt csupán eszméletét veszítette és még él. A sebesültet azonnal ápolás alá vették. Megállapították, hogy baltával többször fejbesújtották, az asszony testen szintén több sérülés volt, így

hasán egy mély szúrás, azonkívül szeme felett egy nagy seb és több kisebb zúzódás.

Brandt Antal egész délután eszméletlenül fekvő. Intézkedtek, hogy a szombori kórházba szállítsák, de Apatinban nem találtak autót s a szombori kórház mentőautóját pedig későn értesítették, mert Brandt este öt óra tájban meghalt. A rendőrség a délután folyamán kihallgatva az áldozat feleségét, aki a következőket mondta a halálosvégű verekedés előzményeiről:

— Az uramat délben keltetem fel és asztalhoz ültünk. Azonban neki nem tetszett az ebéd, emiatt támadt szóváltás közöttünk. Antal hiértelen felkapott egy nagy konyhakést és rámkialtott, hogy elvágja a nyakamat. Én menekülni akartam s az asztal körül futottam, ő mindenütt a nyomomban volt, egyszer elkapott, letepert és a hasamba szurta a kést. Ráugrottam, nehogy még egyszer szurjon, de ekkor bejött Gass és szétválasztott bennünket.

Arra a kérdésre, hogy mikor vágta

fejbe urát,

az asszony azt mondta, hogy nem is ő bántotta, hanem Gass, aki, mikor szétválasztotta őket, féltéglával ütötte férje fejét.

Az asszony vallomásának ez a része teljesen valószínűtlen, azonban hiába faggatták, többet nem akart mondani. Később beismerte, hogy az ura féltékeny volt rá és ezt tette szavá az ebédnél és emiatt tört ki a veszekedés.

Gass József elmondta a rendőrségen, hogy ő választotta szét a verekedőket. Nem igaz, hogy téglával ütötte Brandt fejét. Eltávozásuk után nem tudja mi történt, de mikor ő elment, a házastársak

még nem voltak megsebesülve. Megerősítette ezt a vallomást Gass Ferenc is.

Valószínűnek tartják, hogy Gassék eltávoztával a házastársak újból összecsaptak és az asszony baltával többször fejbevágta az urát, aki viszont késsel ejtett több sebet rajta. A nyomozás megállapította, hogy a házastársak rossz viszonyban éltek és csütörtökön kihasználták, hogy az őrizetükkel megbízott rendőr nem volt otthon és így összeverekedtek. Mivel Brandt meghalt, a gyilkosság valódi okát nehéz lesz meg tudni, mert az asszony azt hangoztatta, hogy nem ütött, később azonban azt állította, hogy önvédelemből ütött, de lehetetlen, hogy épen ő volt a támadófél. Az asszony állapota súlyos, de ha komplikációk nem állnak be, remélik, hogy sikerül megmenteni.

A véres esemény Apatinban nagy izgalmat keltett és egészen kizökkentette a csendes Duna-parti nagyközségeg hétköznapi egyhangúságából.

Három évre felfüggesztették az egyiptomi parlamentet

Betiltották az egyiptomi ellenzék gyűléseit

Alexandriából jelentik: *Fuad* király dekrétumot adott ki, amely szerint

az egyiptomi parlament működését három évre felfüggeszti.

Az alkotmánynak azokat a szakaszait, amelyek ellentmondanak a király intézkedésének, meg fogják

változtatni és a sajtószabadságra vonatkozó szakaszokat is hatályon kívül helyezik.

Az ellenzéknek péntekre hirdetett gyűléseit betiltották.

Az intézkedések miatt nagy az izgalom Egyiptomban és súlyos eseményektől tartanak.

Bethlen kijelentette, hogy Magyarország nem nyugszik bele az optánspernek a napirendről való levételébe

A magyar-román optánkérdés vitája a magyar felsőházban Bethlen miniszterelnök hangsúlyozta, hogy ha a Népszövetség befejezettnek tekinti az ügyet, akkor Magyarország kénytelen lesz levonni ennek konzekvenciáját

Budapestről jelentik: A felsőház csütörtöki ülésén Vészi József, a Pester Lloyd főszerkesztője sürgős interpellációban szavá tette *Chamberlain* angol külügyminiszter legutóbbi kijelentését, amely szerint

a magyar-román optánsper a Népszövetség legutóbbi állásfoglalásával Chamberlain végleg elintéztnek tekinti.

Vészi kifejtette, hogy az egész világon csodálkoznak, ha Magyarország szótlanul haladna el e kijelentés mellett, amely egész Angliában is ellenhatást váltott ki és gyökeret verne a világ közvéleményében az a gondolat, hogy Magyarország belenyugodott az angol külügyminiszternek ebbe a kijelentésébe, holott

Magyarország változatlanul követeli a magyar-román döntőbírádság kiegészítését és követeli, hogy a Népszövetség teljesítse a trianoni békeszerződésen alapuló kötelezettséget.

Vészi indítványozta, utasítsa a felsőház a kormányt, hogy tegyen meg mindent, hogy a vegyes döntőbíráskodás intézménye visszaállíttassék és a magyar-román optánsper végre bírói döntés alá kerüljön.

Bethlen miniszterelnök azonnal válaszolt az interpellációra és kijelentette, hogy

a magyar kormány felfogása szerint a Népszövetség júniusi határozatának nincs végleges jellege, hanem halasztó természetű.

A világ közvéleményének nagy része ezt a felfogást vallja és az angol törvényhozók is ilyen értelemben nyilatkoznak. A magyar kormány álláspontja az, hogy

ha a két fél közötti újabb tárgyalások nem vezetnek eredményre, akkor a Népszövetség kötelezettsége a Románia által visszavont bírói helyettesíteni.

A magyar kormány ettől az álláspont-

CIRKUSZ

Legenda a didergő emberről

Momentán minden más szenzáció el-törpül mellette. Ki olvas ebben a kánikulában vérforraló, tüzes szerelmi történeteket? Ki kíváncsi a lánysofoktetési eset bővebb részleteire, amitől melege lesz az embernek, a kanadai kékszakállra, amikor hóguták réme lóg a levegőben?

Én például csak vérfagyasztó történeteket olvasok, olyan finom dolgokat, amelyekről kiráz a hideg. Ezzel az abnormalis hősséggel magyarázható ez a nem mindennapi érdeklődés is az északi expedíció sorsa iránt. Milyen jó dolga lehet a »Krasszin« legénységének. Jeget törnek! Létezik ennél ideálisabb nyári foglalkozás? Vagy hajótöröttnek lenni egy jégtáblán... De nem akarom felizgatni az olvasót. Tény, hogy a könyvkereskedők ma »Az örök jég honából« című hatkötetessel csnálják a legjobb üzleteket. Hálás téma. Legalább egy kicsit lehűt. Elvégre mindenki nem születhet jegesmedvének. A Nobileből is szenzácikk lett, akár a fagyaltból, vagy az uszónadrágból. Egyébként a bátor olasz már kijelentette, hogy megbánta amiért elsőnek menekült arról a finom jégtábláról. El is hiszem, szegénynek nagyon melege lehet, a kánikulától féltájt világ ránászott, amiért megmerto menteni az életét.

És a nők?

Legnagyobb keletje a frigid nők van. Amelyik olyan, mint a jégsap. Sajnos a legtöbbször csak a szája jár, amint a közelükbe kerül az ember, nyom-ban olvadoznak.

Ebből a dühítő melegeből nem lehet szabadulni. Palics? Akkor már inkább a gőzfürdőbe. Az uccákon hőzentrágeros, lobogó ingujjas atyafiak bandukolnak, ki alsónadrágban, ki fügefalevéllal. A fogház lakói vannak aránylag a legkellemebb helyzetben, ők legalább hűsölnek. Nem utolsó ötlet: beülni a moziba. Ha a film rossz is, de a terem legalább jégbehűtött, akár egy jegeskávé, dermesztőgépekkel tartják távol tőle a meleget és »szunyogmentes, ózondus« kinóban husz fokot mutat a hőmérő. Még jó, hogy nem kap tudógyulladást az ember.

Mit kéne tenni?

Megfordítani a napirendet és a nappal felcserélni az éjszakával. Nappal aludni, este nyolckor kinyitni a boltokat és éjszaka zajlódjon le a kereskedelem, cserebere, becsületsértés stb. Pirkadatkor vacsorázni és amikor virrad: ez a szerelem és az álom szaka, menjünk lefeküdni a jól bezsalugátezett hálószobákba.

Az egyetlen vidám ember ebben a városban a jéggyáros és a kocsi. Amilyen frissen, életerős ül a bakon! Alatta: jégtáblák árasztják a hideget és nem káprázott a szemem, világosan látam, hogy a fickónak *vacogott a foga, didergett*, míg körülötte napszurástól rogytak össze a népek és fordultak meg a saját tengelyük körül.

Tsl.

Ki ne szeretné

a fantázia merész birodalmát, ki ne kalandoznék szívesen a meglepő és izgalmas események birodalmában?

Ifj. Hegedüs Sándor:

Sir Douglas könyve

című regénye elvezet bennünket a Szahara végtelen pusztaságába, őserdők mélyére, furcsa emberek és különös állatok közé és végigéljük a legesodálatosabb történeteket exotikus és titokzatos világokban.

Ára 50.— dinár.

Megrendelhető

a Minerva r. t. könyvosztályában

Ebben az esetben konstatálható volna, hogy az *irott szerződések csak akkor vannak érvényben, ha a győzők javára szolgálnak*, de nincsenek érvényben, ha a gyengék, a legyőzöttek érdekeit szolgálják. A trianoni szerződésnek ez az egyetlen pontja, amely kétoldalú meg egyezés alapján jött létre és semmiesetre sem járulhatunk hozzá ennek felrúgásához, mert

ha nem kötelező ez a paragrafus, akkor nem kötelező a többi sem. Bethlen végül bejelentette, hogy **a magyar kormány újból fel fogja vetni az optánkérdést.**

ha a régi alapon nem lehet, akkor új petíció alapján és nem engedi elütni az országot attól az egyetlen jogától, amelyet a trianoni szerződés biztosít.

A felsőház egyhangulag tudomásul vette Bethlen miniszterelnök válaszát.

HIREK

A levegő királyai

A német oceanrepülők megjelentek Budapesten, hogy a Vigadó nagytermében előadást tartsanak az utjukról. Szegény monoklis báró már előre drukolt, hogy mi lesz itt, szent ég, megint ünnepelnek és a brutális tömeg majd agyonszereti őket! A jó pilóták már hozzászórtak ahhoz, hogy ugyszólván egy lépést se tehetnek éljenés és csoportosulás nélkül, szinte életszükségletüké vált, akár a békebeli hercegeknek.

— Na, gyerünk egy kicsit Budapestre ünnepeltetni magunkat — mondta Hühnefeld báró Köhl kapitánynak, miután Newyorktól Berlinig már mindent letaroltak.

Husz emberből álló rendőrszakaszt vezényelték ki a Vigadó elé, a rendet fenntartani. Hogy a lelkes pesti népek agyon ne nyomják egymást a nagy tolongásban. A tolongás azonban egyre késett. Már az oceanrepülők is megérkeztek, Hühnefeld báró monoklija már javában villog a pódiumon, de közönségnek se híre, se hamva. A pestiek egy szerien nem voltak kíváncsiak az ocean hőseire. Ebben a bős melegben sokkal kellemesebben elszórakoztak egy adag fagyalt mellett. A báró beszéde mindamellelt élenk visszhangra talált. Az élességtől kongó terem falai ugyanis visszaverték minden szavát.

Híába, az emberek hálátlanok. Minden csuda három napig tart. Így voltunk az első repülővel is, akik három kört irtak le a levegőben és a nép a vállaira emelte őket. Ma már oceanrepülőnek se érdemes enni. A holdrakéta talán még érdekes lesz: rövid ideig. Amíg a holdból retur nem repül valaki. Azért: a világűr királyai bősapka, bőrkabátos fixfizetéses légi sofförök lesznek...

Tsin.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Nyugati szelekkel, tulnyomóan derült és mérsékelt meleg idő várható.

— Az új német követ megérkezett Beogradba. Beogradból jelentik: Dr. Koester, az új német követ megérkezett Beogradba és átvette a követség vezetését.

— A sarlachjárványnak öt halottja van Szomborban. Szomborból jelentik: Szombor környékén és Szomborban is veszedelmes méreteket öltött a sarlachjárvány. Munkatársunk érdeklődött a főorvosi hivatalban, ahol azt a felvilágosítást kapta, hogy a járvány nem nagymérvű ugyan, de veszedelmes. A betegség főleg a nyolc és tizenkét éves gyermekek között terjedt el és a járványnak eddig öt halálos áldozata van Szomborban. A főorvosi hivatal idejekorán adott védő szérumokat, de a betegség olyan erős, hogy a szérum nem használt. Jelenleg nyolc súlyos sarlachbeteg van Szomborban. Külön intézkedéseket nem tettek, mivel az iskolákban amugy is szünet van, csupán a szülőket figyelmeztetik, hogy fokozottabb gondot fordítsanak a beteg kezeltetésére. Szombor környékén csak szörványosan fordultak elő megbetegedések, míg a kanyarójárvány kisebb méretű és már mulófélben van.

— Megállapították a leinzi holttest személyazonosságát. Bécsből jelentik: A leinzi állatkertben talált női holttest ügyében tovább folytatták a nyomozást és letartóztattak egy soffört, akit a gyilkosság elkövetésével gyanúsítottak. A sofför azonban alibit igazolt és szabadlábra helyezték. Megállapították, hogy a meggyilkolt nő neve Müller Kethe, csehszlovákiai illetőségű és hónapokig lakott egy bécsi harmadrangu szállodában, ahol azt mondta, hogy néhány nap múlva Auszsigba megy. Késztelen, hogy nem rablógyilkosság áldozata, mert nem volt pénze és a szállodában is adós maradt. Kihallgatták a szálloda személyzetét, akik felismerték a holttestet és elmondották, hogy a leány azzal távozott el, hogy völégényhez megy, aki sofför.

— Az író és az írás. A Bácsmegeyi Napló vasárnapi Könyv—Film—Rádió melléklete azért született meg, hogy segítsen népszerűsíteni a magyar könyvet. A Vajdaságban érdeklődést kell teremteni a magyar könyv iránt s e réven szerezní olvasókat s szerezní meg az olvasóknak azt a gyönyörűséget, amit a könyv jelent. Vasárnap különösen érdekes lesz a Könyv—Film—Rádió melléklet. Riportok és meggondolásra készítő cikkek teszik érdekessé ezt a mellékletet, amellyel egyedül áll a Bácsmegeyi Napló a zsurnalisztikában. A tartalomból kiemeljük a következő cikkekét: A könyvvásárlás krízise. — A szovjetek irodalma. — Kóborlás a Rima völgyében. — Herczeg Ferenc párba. — A vers válsága. — Erzsébet királyné boldogtalan élete. — Riportok a filmvárosból: Hollywood királya, Dolores del Rio. — A betű, amely mindennél drágább. — Könyv és folyóirat ismeretetések.

— Dobrovójácok véres harca Kiszácson. Noviszadról jelentik: Ocsenác Mészó kiszácsi vendéglőjében véres összetűzés volt két csoport dobrovójác között. Szerdán délelőtt két társaság borozgatót a vendéglőben. Mindkét csoport tagjai dobrovójácok voltak, akik valami politikai természetű ügyből kifolyólag összehálokzódtak. Bojér Milán telepes, az egyik csoport vezetője összeeserekedett Kasikovics Szevánnaal, aki a radikális pártot védte. Kasikovics széket ragdott és azzal fejbevágta Bojért, aki erre kést rántott és azzal akart ellenfeleire támadni, azonban Kasikovics barátai megakadályozták, Kasikovics pedig egy sörös kóstót vágott a fejéhez. Bojér súlyos sérülést szenvedett és be kellett szállítani a noviszadi kórházba.

— Cselédjének meggyilkolásával gyanúsítottak egy aradi főtisztviselőt. Aradról jelentik: Aradon egy cseléd lány öngyilkosságával kapcsolatban nagy szenzációt keltett, hogy a rendőrség egy ismert aradi textilgyár főtisztviselőjét gyanúsította azzal, hogy alkalmazottját meggyilkolta. Molnár Mária huszonegy éves cseléd lány, aki a főtisztviselőnél volt szolgálatban, szerdán munkaadójának a József főherceg-ut 6. szám alatti lakásán öngyilkosságot követett el. A leány kora délután bezárkózott a lakásba és soká nem jelentkezett. Mikor a házbelieknek gyanus volt a távolmaradása, bezörtettek a lakásba, de onnan nem kaptak választ. Az esti órákban a házmaster gázzagot érzett kiszűrődni a második emeleti lakásból. Mivel az ajtó bé volt zárva, a házmaster a padlálón keresztül hatolt be a szobába. A fűrdőszobában a kád előtt megkékült testtel holtan feküdt Molnár Mária. Értésítették a rendőrséget, amely átkutatta a lakást és három levelet találtak, amelyeket a szerencsétlen leány irt. A levelek egyikét Molnár Mária Ujjalun élő szüleikhez intézte, akikkel közölte, hogy az a mérhetetlen tisztelet, amellyel irányukban viseltetik, korgeti őt a halálba, mert a reá váró szegény alól mentesíteni akarja legdrágább hozzátartozóit. Minden jel bizonyította, hogy öngyilkosság történt, ép ezért nagy feltűnést keltett, hogy a leány gazdáját, aki este tizenkét óra tájban érkezett haza és egész nap nem volt otthon, a rendőrség előállította és a kapitányságon olyan kérdéseket intéztek hozzá, mintha neki is köze lenne a leány halálához. A kihallgatás részletei nyilvánosságra kerültek és nagy szenzációt keltett Aradon a tisztviselő meggyanúsítása. Később, amikor kiderült, hogy a tisztviselőnek semmi köze a tragédiához, szabadon bocsátották.

Csak egyszer izlelje meg a Franck-féle Bock barna-sört, sohasem fog más kérni.

— Eltemették Guttman Ignácot. Noviszadról jelentik: Csütörtökön délután hat órákor helyezték örök nyugalomra őriási részvét mellett Guttman Ignác noviszadi vasuti felügyelőt, aki, mint ismeretes, hétfőn a Dunába fulladt. A koporsónál dr. Kiss főrabbi bucsuzattarta az elhunytat, majd Konik Milán vasuti tisztviselő vasutastársai nevében, dr. Hadzsi Koszta a noviszadi labdarugó egyesület és Mayer József a Juda Makkabi nevében mondott bucsusbeszédet.

Tizparancsolat — kánikulára

- Ha nem föltétlenül szükséges, ne tedd ki magad a nap közvetlen sugarainak. Különösen a fejet kell védeni, hogy kikerüljük a hőtűt, nap-szurást. Fejfedőnek világos, leginkább fehér vagy világossárga kalapot, szalma-kalapot, vászonkalapot válasszunk. Kerüljük a sötét szövetet, amely a hősugárakat sokkal erősebben abszorbeálja.
 - Ha hosszabb ideig vagyunk kénytelenek a nap közvetlen sugárzásában állani, könnyű, szellős ruhát viseljünk, a bőrt pedig kenjük be. Ne viseljünk sötét, szorosan a testhez tapadó ruhát.
 - Szabadítsuk meg magunkat az összes felesleges ruhadaraboktól, ne legyünk tekintettel a divatra s az álszeméremre.
 - Meleg, zárt helyiségekben (munkahelyeken) kíséreljük meg, hogy a levegőt mozgásba hozzuk, nyissuk ki az árnyékba nyíló ablakokat, a napos oldalon lévőket pedig fedjük be nedves ruhadarabokkal. Ha a levegő nagyon száraz, locsoljuk fel a padlót.
 - Ha megvan a lehetősége, hogy megfürdjünk vagy letussoljuk magunkat, tegyük ezt minél gyakrabban.
 - Ha ez nem lehetséges, a munka után keressünk fel egy uszodát. De ne maradjunk sokáig a napon fekvőre.
 - Ne maradjunk tulsokáig a vízben, mert a víz melegsége elernyeszt. A megkönnyebbülés csak pillanatnyi, éppen úgy, mint az ivásnál. A sör és bor még nagyobb testi hőt fejleszt s még nagyobb hőérzetet támaszt, a szén-savas és az ásványi vizek felpuffasztják a gyomrot s felesleges izzadást idéznek elő.
 - Ne igyunk jéghideg italokat ne együnk tulsok jegeskávét és fagyaltot.
 - Csak kifogástalanul tiszta ételeket együnk, mert a fertőzés veszélye a hőségben sokszorozottan fenyeget.
 - Ne panaszkodjunk állandóan az »elviselhetetlen hőség«-re. Hiszen amugy sem használ semmit s különben is csökkent munkakedvünket még inkább elrontja.
- Gondoljunk arra, hogy egyszer mindennek vége szokott lenni!

— A Templom egere Vrbászon. Szuboticaí műkedvelők szombaton Vrbászon a Kaszinó nagytermében előadják a »Templom egere« című kitűnő Fodor-vígjátékot Pukecz Ilonkával a főszerepben. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Kérlek Gerber-féle Góliát-sört!

— A földgömb. A tanfelügyelő elment a fővárosba. Az országgyűlési képviselőjét kereste.

— Fantasztikus állapotok vannak a megyében, — mesélte neki, — a minap is egy olyan dolog történt velem, hogy azt nekem feltétlenül el akarom mondani. Ezek az állapotokon segíteni kell, kérlek.

— Miről van szó?

— Kérlek, a minap kiszálltam egy közsébe iskolát vizsgálni. Az egyik gyerektől azt kérdeztem a földgömbre mutatva, hogy meg tudná-e nekem mondani, hogyan lehet az, hogy a gömb két vége kissé be van horpadva. Erre a gyerek azt felelte, hogy nem ő horpászította be. Ránéztem a tanítóra és megdöbbenve kérdeztem tőle, micsoda felelet ez. Azt mondja a tanító: »Igaz van a gyerekeknek, nagyságos uram, mi már így behorpadva kaptuk.« Hát én a tanítóval nem is vitáztam többet, hanem az egészet elmondtam a közigazgatási bizottsági ülésen az elnöknek. Mit gondolsz, mit felelt? Azt felelte: »Igaz lehet a tanítónak, mert tanszerszállítás közben sok gondatlanság történik. Ezt felelte. Hát mit szólsz ehhez?

A képviselő elgondolkozva húzott egyet aszorból, aztán komor arccal így válaszolt:

— A miniszter az oka az egésznek, miért tűri, hogy tanszereket külföldi gyárosoknál rendeljenek? Rendés hazai gyárosnál az ilyen slendriánság sohasem fordulna elő.

— A Kanadai Magyar Ujság huszonöt éves jubileuma. Szépen kiállított, vas-kos nagy ujságot hozott a napokban Amerikából a posta. A Kanadai Magyar Ujság, a kanadai magyarság nagy lapja az idén ünnepli fennállásának huszonöt éves jubileumát. A kanadai magyarságnak Winnipegben megjelenő legnagyobb orgánuma, a jubileum alkalmával ünnepi példányt adott érdekes színes tartalommal. A lap közli azokat az üdvözlő leveleket, melyeket a jubileum alkalmával a különböző közéleti nagyságoaktól kapott a lap. Érdekes cikkek számolnak be azokról a küzdelmes évekről, amelyeket a lap alapítói átéltek, míg nagy színvonalúvá fejlesztették a kanadai magyarok lapját. Cikket irt a lapban majd minden számottevő magyar intellektuel és ezekben a cikkekben a kanadai magyarság évtizedes küzdelmeinek történetét kapja az olvasó.

Hangverseny Becskereken. Gilde Vendel okleveles zenetanár e hó 21-ikén, szombaton este fél kilenc órákor a becskerekéi Kaszinó termében növendékeivel hangversenyt rendez. Belépődíj nincs.

— Milliós sikkasztás a zagrebi vámhivatalban. Zagreből jelentik: A zagrebi vámhivatalban nagyszabású sikkasztásnak jöttek a nyomára. Hatler Zvonimir tisztviselő a napokban a postahivataltól hatszázötvenezer dinárt vett át a befolyt vámdíjakból. A tisztviselő az összeget nem fizette be a vámhivatal pénztárába, hanem a pénzzel megszökött. A rendőrség körözölevelet adott ki a sikkasztó vámhivatalnok ellen.

Megkezdődött a palicsi tenniszverseny. A palicsi nemzetközi tenniszverseny megkezdődött. A benevezett versenyzők nagyrésze már megérkezett és résztvesz a küzdelmekben. Péntek délután érkezik meg Gönczné, dr. Pétery, Kirchmayer, Ronetti Roman és Botez. Kehrling és Takács a szombati napon érkeznek. A jegy ára a verseny egész tartamára 70 dinár, egy napi belépőjegy 30. A versenyek naponta délután fél négykor kezdődnek.

Szépségápolás. Hajszálok, redők, anyajegy, szemölcsök végleges eltávolítása villanyal. Hámlasztókrém és kélfénykezelés. Kaphatók saját készítményű szeplő, májfolt, mittenszer, pattanás elleni és arcfehérítő krémek, arcvizek, puderek stb. Olcsó bérletrendszer. Vidéki megrendelés utánvétel. Tanítványokat kiképezik. Roth Olga kozmetikai intézete Szubotica, Kraja Alekszandra ul. 4.

— Betörések Sztaribecsejen. Sztaribecsejen kedden éjjel négy helyen jártak betörők. Az első betörés Schick és Spitzer sztaribecseji gyarmatáru nagykereskedésében történt. A betörők a kerteken át behatoltak az udvarra, feltörték a folyosójátokat, utána az irodába vezető ajtót és a pénztár egyik fiókjából kisebb összeget magukhoz véve, elmenekültek. A pénztár többi fiókjában levő bankjegyeket és értékpapirokat már nem volt idejük elvinni. Innen Pesty Kálmán fűszerüzletébe törtek be, ahonnan több doboz cigarettát vittek el. A betörők, akik hárman voltak, be akartak törni Turay András fűszeres üzletébe is. A betörők a bolt külső vasajtóját vasrudakkal fessegették, de a tulajdonos figyelmes lett a zajra és fej-szével a kezében kirohant az uccára, mire a tettesek elfutottak. Özvegy Branckovics Gyuláné fűszeres üzletébe az udvar felől akartak behatolni, feltörték a külső ajtót, de a zajra a házbeli-ek itt is felébredtek. A csendőrség a tettesek kézrekerítésére erélyes nyomozást indított.

Rogaška Slatina a legjobb nevű gyógyfürdő a gyomor, bél, hólyag, szív, vese és gyomor megbetegedéseinek és epeköves bántalmaknál. A mel-lékszészóban rendkívül mérsékelt árak. Kérjen prospektust!

Háromszáz dinár

értéket meghaladó könyvrendelést

részletfizetésre

is számít

A „MINERVA” KÖNYVOSZTALYA

— Csak értékes könyvet adunk el. —

A Vöröskereszt gyermeküdültelepe a Fruska Gorán. Noviszadról jelentik: A noviszadi Vöröskereszt Zmajevácón a Fruska Gora legszebb helyén gyermeküdül telepet létesített. A telepen a gyermekek sátorban laknak és csak a rossz idő esetén vonulnak be a menedékházba. Naponta ötször bőséges étkezést kapnak és állandó orvosi és tanítói felügyeletben részesülnek. Egy tanító és egy tanítónő gyakorolják a felügyeletet és naponta egy órán át oktatják is a gyermekeket. Az orvosi kezelést az állami üdülő orvosa végzi. A telepre csak egészséges gyermekeket vesznek fel. Teljes ellátás havi hatszáz dinár. Jelentkezéseket a noviszadi Vöröskereszt fogad el.

Radics István keresztapaságot vállalt. Szarajevóból jelentik: Rebac Toma mázolómesternek szerdán fia született. A boldog apa Radics Istvánt kérte fel táviratilag, hogy vállalja el újszülött gyermekének megkeresztelését a keresztapai tiszttel. A parasztdemokrata koalíció elnöke ugyancsak táviratilag gratulált a mázolómesternek és értesítette, hogy a keresztapaságot vállalja. Radics valószínűleg nem utazik személyesen Szarajevóba, hanem egyik párt-hívével fogja képviseltetni magát az ünnepeken.

Vizsgálati fogságban marad a Gortva István meggyilkolásával gyanúsított sztaribecseji gazdálkodó. Noviszadról jelentik: Józsa István, akit, mint ismeretes, Gortva István sztaribecseji gazdálkodó meggyilkolásával gyanúsítanak, felfolyamodást jelentett be a noviszadi törvényszék vizsgálói fogságot elrendelő végzése ellen. A felelőbírói bíróság csütörtökön foglalkozott Józsa felfolyamodásával és azt elutasította. Józsa István így továbbra is vizsgálói fogságban marad.

Ég a termés. Noviszadról jelentik: Az utóbbi napokban egyre gyakoribb a gabonatűz. Gajdobrán Aufricht Márton behordott termését pusztította el a tűz. Megállapították, hogy a tüzet eldobott cigarettavég okozta. A kár hatvanezer dinár. — Tucsics Sztankó nadáljai gazda behordott termése kigyulladt. A tüzet sikerült lokalizálni, de a kár így is meghaladja az ötezer dinárt.

Levélfosztogató mozgópostás. Noviszadról jelentik: Domokos József pancsevői mozgópostás 1926-ban a Pancsevóvelíki kikindai vonalon, ahol szolgálót teljesített, a Magyarországra szóló leveleket felbontotta és a bennük talált pénzeket kivette. Domokos azzal védekezett, hogy fizetéséből nem tudott megélni és ezért nyult az idegen levelekhez. A pancsevői törvényszék Domokost két évi fogságra és tíz évi hivatalvesztésre ítélte, egyben elrendelte az elítélt azonnali letartóztatását. A mozgópostás a határozat ellen felfolyamodást jelentett be, amit a felelőbírói bíróság csütörtökön elutasított és így Domokos továbbra is fogságban marad.

A szomjas föld

Tegnap egy pohár vizet ittam az udvaron. A szikkadt kertek vágyakozva néztek és a szomjas föld szinte felnyújtózott alattam, száraz torokkal, cserepes szájjal. A lepergő vízcsöppet mohón elnyelte. Aztán nézett rám könyörgő szemekkel, némán. Vad szomjuság gyöttri, akár a részeg embert, aki elől elzárta a bort és az ég csatornáit nem sietnek a segítségére. A föld alatt ájultan hemperegnek a fák gyökerei, mint a halálra ítélték, az akácok és vadgesztenyefák lamentáló karokkal nyulnak az ég felé, a bokrok kezeiket tördeik és a madarak zavaros szemmel kovályognak a levegőben. Trópusi nappalok, sehol egy falatnyi felhő, a Szahara se lehet vigasztaló, a szunyogok mind kövérre hiztak és éjszakánkint fantaszifkus pillangók keringőznek a lámpám körül.

Hány fok? — kérdik egymástól az emberek és idegesen, haraggal nézik a hőmérőt, amely rendületlenül szökik felfelé. Az egész város, az egész ország, egész Európa lázas ma, egyetlen verejtékes, fagyallatózó test, amely a leghűvösebben egy napsugármentes jégszekrény hűs karjai közé menekülne, hogy itt várja be a kánikula végét.

(más.)

Hatósági szemle a noviszadi Darányi-telepen. Noviszadról jelentik: A noviszadi Darányi-telepen rövidesen megkezdik az utak rendbehozatalát, amelyre a közgyűlés százszázszeker dinárt szavazott meg. Borota Braniszláv dr. polgármester és Plavsics Nikola műszaki tanácsos csütörtökön megjelentek a telepen, hogy a helyszínen tanulmányozzák a kérdést és kijelöljék a munkálatok megkezdésének helyét.

El ne mulassa megnézni csütörtökön és pénteken a Svengalit Wegenerrel.

A szubotícai harmadik körű temetkezési egyesület felszámol. A szubotícai harmadik körű temetkezési egyesület a kereskedelemügyi minisztertől a napokban felszólítást kapott, hogy számoljon fel. Az egyesület elnöksége a felszámoló közgyűlést e hó 22-ikén, vasárnap délután három órakor tartja meg az Ipartestület helyiségében, melyre meghívták a régebben megválasztott likvidációs bizottság tagjait.

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrápolás, villany- és kvarcfénykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5. I. Tel. 539.

A droguisták tiltakoznak az új drogua-rendelet ellen. Noviszadról jelentik: A droguisták országos egyesülete vasárnap, július 29-ikén tíz órakor a noviszadi Szloboda-szálló nagytermében gyűlést tartanak. A gyűlésen a közegészségügyi minisztérium új drogua-rendelete ellen fognak tiltakozni.

Koleragyanus megbetegedések Aradmegyében. Aradról jelentik: Az aradi lapok rendkívül megdöbbentő eseményről adnak hírt. A lapok azt írják, hogy a pokoli hőség közepette Aradmegyében kolerajárvány ütötte fel a fejét. A napokban arról értesítették az aradi és az aradmegyei főorvosi hivatal, hogy az aradmegyei Otrlaka községben két ragályos természetű megbetegedés történt. A megbetegedések tüneteiből arra következtettek, hogy Otrlaka községben kolerajárvány van keletkezésben. A megbetegedettek egyike huszonkét éves aradi tisztviselő, aki a napokban jött Otrlaka községből. A beteghez elhivaták dr. Plesa János városi főorvoshelyettes is. A főorvoshelyettes megvizsgálta a fiatalembert, azonban minden kétséget kizárólag nem lehetett megállapítani, hogy tényleg kolerában szenved az illető, akit szigorú elkülönítés alá helyeztek. Otrlakán azóta másik hasonló megbetegedés is előfordult, amely szintén koleragyanus tünetmákra vall.

Az egészségügyi hatóságok most elsősorban szigorú vizsgálatot indítanak annak megállapítására, hogy tényleg kolerajárványról van-e szó, mert ha igen, úgy rendkívül szigorú egészségügyi óvintézkedéseket kell foganatosítani, hogy ez a rettentő kór ne öltsön súlyosabb méreteket.

Korteskednek az amerikaiak. Az Egyesült-Államokban megkezdődött az elnökválasztási harc, a különböző pártok semmi eszközt sem tartanak elége erősenek, hogy hatalomra jussanak. A köztársasági párt tagjai közé számítja Coolidge-et, a mostani elnököt, míg a demokraták a Fehér Házat a katolikus jelöltjükkel igyekeznek meghódítani, Smith-tel, aki, hogyha győz, az első katolikus elnök lesz az Egyesült-Államokban. A röpecdulák valóságos hegyeit dobálják széjjel az uccákon, vagy osztják szét a választók között, bizottságok bizottságokat, küldöttségek küldöttségeket követnek, a dollárokat tele marokkal szórják. Az egyik jelölt, sir Ebert Hoover (köz-társasági), tömör mondatban ekképen fejezte ki a cél, melyet el kell érni a eszközökkel, melyeket ilyenkor alkalmazni kell:

A koponyákba kalapáccsal kell beleverni a meggyőződést! De a hízverés pálmáját mégis egy illinoisi jelölt tartja, aki roppant falragaszt ragasztott föl, tulajdon arcképpel (a jelölt fiatal, csinos, rokonszenves). Melléje pedig kiragasztatta az ellenfele arcképét (ez öreg, csunya, ráncos, görnyedt) s a saját arcképe alá ezt íratta: — Micsoda, ti nem szavaztok rám? Akkor kénytelenek lesztek a mellettem levő urra szavazni. Nálunk talán csak azért van lisztaszavazás, hogy ne lehessen ezt a trükköt alkalmazni. Ha a nőket is meg lehetne választani, milyen könnyű volna nekik legyőzni a férfiakat. Ki szavazna egy öreg államférfira, ha egy csinos fruskára is szavazhat.

Betőrés Rigycán. Szomborból jelentik: Szerdán estefelé ismeretlen tettes betört Eder József rigycáni gazdálkodó házába, ahonnan több ezer dinár értékű házfelszerelést vittek el. A csendőrség a nyomozást megindította.

Viharok Szlavóniában. Osziyekről jelentik: Az elmúlt este egész Szlavóniában nagy viharok voltak. A villám felgyújtott Osziyek mellett egy szállást, amely teljesen leégett.

Modern férfiruhabrászati tanfolyamra... Futó Tamás

Vendégségbe jött Amerikából és kirabolták. Osziyekről jelentik: Igalics Szvetozár hatvanéves amerikai farmer, vendégségbe jött Osziyekre Kaliforniából. A rekkenő hőségben ő is a fürdőben keresett enyhülést. Mikor este felirósulten hazatért, meglepetéssel vette észre, hogy miálatt ő a Dráva vízében lubickolt, ismeretlen tettes behatolt a szobájába és a szekrényből háromszázötven dollárt ellopott. A rendőrség keresi a tettest.

Agyonütötte a munkástársát. Osziyekről jelentik: A Schulhof-féle téglagyártókban három fiatal dalmáci munkás munkaközben összeszóalkoztak. Veszekedés közben az egyik munkás Glavaics Milán vasdarabbal fejbeütötte Apacsok Mátó társát, úgyhogy az eszméletlenül esett össze. A súlyosan sérült munkást kórházba szállították, ahol azonban rövid kínlátás után meghalt. A gyilkos munkást a rendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

Dr. Singer Adolf belgyógyász specialista rendeléseit újból megkezdte.

Piromániás süketnéma. Szomborból jelentik: A csonopljai csendőrség elfogott egy süketnéma fiút, aki a noviszadi rendőrség az Odeon-mozi padlásának a felgyújtása miatt keresett. A fiút, akiről megállapították, hogy piromániában szenved, Noviszadra vitték.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomor-savultalgóság, a nyelv gyulladása, az arcbőr és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulusok a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata mellett visszafejlődnek. Számos gyakorló orvos a Ferenc József vizet már évtizedek óta mindkét nembeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerral rendel. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A kereskedők és iparos ifjuság országos kongresszusa Noviszadon. Noviszadról jelentik: A kereskedő és iparos ifjak országos szövetsége augusztus hó 26-ikán és 27-ikén tartja országos kongresszusát Noviszadon a tőzsde nagytermében. A kongresszust a szövetség noviszadi csoportja készíti elő Krajacsevics Gyula vezetésével.

Elkötötték a cigány lovát. Noviszadról jelentik: Orsos Ferenc noviszadi cigány feljelentést tett a rendőrségen, hogy a hlanabarán levő házából két lovat ellopták. A kár háromezeröttszáz dinár. A nyomozás megindult.

TERRASZ MOZI PALICS Svengali

Egy évi súlyos börtönműveleték Wolff ezredesét. Bécsből jelentik: A bécsi esküdtbíróóság két napon tárgyalás után egy évi súlyos börtönműveleték a házaáruházza vádolt Wolff Gusztáv nyugalmazott ezredes, a császárhű néppárt vezetőjét. A törvényszék Wolff ezredesét szabadlábra helyezte és az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Az ítéletben úgy a vádlott, mint az ügyész megnyugodott.

A szombori Szokolegylet kerti ünnepélye. Szomborból jelentik: A szombori Szokolegylet a Szokolanum kertjében szombaton este kerti ünnepélyt rendez. A szokolegylet vezetősége elhatározta, hogy a pompás és hűs kertben kéthetenként fog hasonló mulatságokat rendezni, amelyeknek praktikus célja mellett az lesz a feladatuk, hogy a társadalmi rétegeket összeforasszák.

KINTORNA

Hű de szép asszony a barátod felesége, akivel tegnap sétáltál.

Szépnek szép, de cséppét sem hű.

Tanító: Miért nem voltál tegnap az iskolában?

Tanuló: Nagyon fájt a fogam.

Tanító: És most nem fáj?

Tanuló: Nem tudom. A fogorvosnál van.

A hadimilliomos autója megáll egy divatüzlet előtt. A tulajdonos bemegy és keztyűt kér.

Milyen keztyűt parancsol? — kérdezi a kereskedő.

Autókeztyűt.

— Szabad kérnem a számot.

A vevő előbb gondolkozik, majd büszkén felel:

— B. 17—0—26...

A férj, aki egy vasuti szerencsétlenségéből menekült, a következőket meséli a feleségének:

Tudod fiam, épen egy szivarra gyújtottam rá, amikor rettenetes lökést éreztem, a kocsi hálójából minden lehullott s a vagon falai a kisiklás miatt recsegték, ropogtak mindenfelé.

— Ugy-e, nem mindig mondtam neked, hogy hagyj már föl végre a dohányzással!

Fogfájás Aspirin tablettát Csakhamar enyhülést fog érezni. Kérje mindig az eredeti Bayer csemagolást a kék-fehér-piros színezetű foggyel.

KÖZGAZDASÁG

Megdrágul a munkásbiztosítás

Felemelték a szubotica munkásbiztosító pénztár területén a betegsegélyezési járulékat — A legerélyesebben hajtják be a hátralékokat

A szubotica kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága legutóbbi ülésén foglalkozott az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak azzal a rendeletével, mely a betegsegélyezési járulékat július elsejével felemeli. Pár a járulékelvétel aránylag egészen lényegtelen, mert a régi díjnak mintegy 3%-ával kívánják csak emelni, a pénztár igazgatósága mégis felterjesztést intézett a zagrebi Országos Munkásbiztosító Pénztárhoz, melyben azt kérte, hogy mihelyt a pénztár anyagi viszonyai teljesen konszolidálódtak és a nagymérvű járulékhátralékok behajtották, azonnal szüntessék meg a magasabb járulékszedést. A zagrebi Országos Pénztár ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy a betegsegélyezési járulékat azért kellett felemelni, mert a munkaadók nagy része nem tett eleget járulékfizetési kötelezettségének, ami által veszélyeztetették a pénztárak pénzügyi egyensúlyát.

A szubotica pénztárnál is igen nagy a hátralék és ez nagy mértékben megnöveli a pénztár segélyszolgáltatási kötelezettségének a teljesítését. A pénztár igazgatósága éppen erre való tekintettel határozta el, hogy a legerélyesebb eszközök alkalmazásától sem riad visz-

szá, hogy a nagymérvű és folyton növekvő járulékhátralékok behajtsa és ezáltal lehetővé tegye, hogy az Országos Munkásbiztosító Pénztár a magasabb járulékfizetésre vonatkozó rendelkezését visszavonja.

A pénztár igazgatóságának is az az álláspontra, hogy e fizetési kötelezettségeket pontosan teljesítő munkaadók nem büntethetők azért, mert egyesek nem teljesítik a törvényben előírt kötelezettségeiket. Az igazgatóság számít rá, hogy felterjesztésének meg lesz a fogantatja és a magasabb járulékszedésre vonatkozó rendelkezést az év végéig már meg is szűnik.

Az új járuléktáblázat szerint az első osztályban hetenként 2.34 dinár, II.-ben 3.12, III.-ban 3.74, IV.-ben 4.52, V.-ben 5.46, VI.-ban 6.55, VII.-ben 7.80, VIII.-ban 9.36, IX.-ben 11.23, X.-ben 13.26, XI.-ben 15.60 XII.-ben 18.76 dinár fizetendő betegsegélyezési járulékok címén, amely összegek fele az alkalmazottak fizetéséből levonásba hozható.

A vajdasági munkásbiztosító pénztárak közül csak a szubotica pénztár területén emelték a járulékat és pedig azért, mert a szubotica pénztár területén legnagyobb a járulékhátralék, amin mielőbb segíteni akarnak.

Megszűnik Jugoszlávia Ausztriába irányuló állatkivitele

Beogradból jelentik: A *Bácsme gyei Napló* már megemlékezett arról, hogy az új osztrák-jugoszláv kereskedelmi szerződés mennyire hátrányos lesz a jugoszláv gazdasági életre. Különösen a mezőgazdaságnak és az állattenyésztőknek van okuk az új kereskedelmi szerződésre panaszkodni. Az egyes kereskedelmi érdekképviselők és gazdasági korporációk egymásután irtak fel a kormányhoz és kérték, hogy ne fogadják el az osztrák-jugoszláv kereskedelmi szerződést, azonban minden memorandumozás és tiltakozás csak írott malaszt maradt. Ugy látszik Beogradban nem tudják, hogy mit is tartalmaz tulajdonképpen ez az új kereskedelmi szerződés. Pedig

az új szerződés az agrárterményekre és az állatokra annyira felemeli a beviteli vámokat, úgyhogy Jugoszláviára nézve teljesen lehetetlen lesz bármit is exportálni Ausztriába.

A jugoszláv exportkereskedelem ezzel a szerződéssel halálra döfött kapott és a jugoszláv kereskedelmi mérleg a most elkövetkező esztendőben előreláthatólag ismét passzív lesz, amelyet a küszöbön álló dinár stabilizációs törvény még passzívába fog tenni. Az új osztrák kereskedelmi szerződés

Horvátországon és Szlovénán kívüli különösen a Vajdaság mezőgazda lakosságát fogja nagyon érzékenyen sújtani és jogosan merül fel az a kérdés, hogy ezek után érdemes lesz-e a gazdáknak a belföldi szükségleten felül is termelni, mert eddig a mezőgazdasági terményekre és az állatokra Ausztria volt Jugoszlávia legjobb vásárlója.

Jugoszlávia az állatkivitel tekintetében teljesen Ausztriára van utalva. Csehszlovákia védővámokkal annyira elzárta magát a jugoszláv állatkivitel elől, hogy a csehszlovák piac Jugoszlávia szempontjából alig jön tekintetbe. Az Olaszország felé irányuló állatkivitel a rossz vasúti tarifapolitika miatt már régen megszűnt. Németországgal és Spanyolországgal, amelyek még a jugoszláv állatkivitel tekintetében számba jöhetnek, semmiféle megállapodás sincsen. És most az utolsó piacot zárták el a jugoszláv sertés és különösen a marhakivitel elől.

A mostani kereskedelmi szerződés szerint, ha Jugoszláviából marhát élőszuliban visznek ki, akkor a vám különként egy dinárral emelkedik,

vagyis egy vagonfőnél tízezer dinár vámkülönbség áll elő a jugoszláv áru irántára.

Ezt a nagy összeget nem fogja az osztrák fogyasztó megfizetni, a jugoszláv kereskedő pedig nem tud az árral lelebb menni és épen ezért minden üzlet az élőszulú marhában meg fog szűnni.

Jugoszlávia eddig hetente a st.-marxi vágóhidra 4—500 darab szarvasmarhát szállított. Erre a vágóhidra azonban nemcsak Jugoszlávia, hanem Lengyelország, Románia és Magyarország is szállított marhát és a verseny már az utóbbi időben ezen államok között igen nagy volt. Az árak viszont az utóbbi hónapokban állandóan eső tendenciát mutat. A felhajtás hétről-hétre nagyobb és az utóállamokban jelentkező szarvasmarhafelesleg évről-évre növekedett.

Igy a versenyző államok nagyon könnyen helyettesítik majd a jugoszláv árut, sőt az árakulcs rájött nézve nagyon kedvező lesz, mert a jugoszláv marha elmaradása következtében az átlagos ára stabilizálódni fog.

Ha a jugoszláv marha nem tud a bécsi piacon több eladásra kerülni, ez azt jelenti, hogy a jugoszláv gazdasági élet évente 250 millió dinárral lesz szegényebb.

De nemcsak Bécsből, hanem Ausztria számos kisebb-nagyobb városából is mindenünnen ki fogja szorítani a jugoszláv marhát a környező államok szarvasmarhája. Ezáltal évente több, mint egymilliárd dinárral lesz az ország kereskedelmi mérlege szegényebb.

Ha ideszámítjuk még a ló, disznó és egyéb Ausztriába törekvő állatkivitelünket, amely teljesen le fog maradni az osztrák piacról, akkor szinte kimondhatatlan károk fenyegetik a jugoszláv állatkereskedelmet.

Ennek ellenében a gazdák az Ausztriából származó iparcikkekért sokkal magasabb beviteli vámot fognak fizetni, amely a belföldi iparcikkek árának a felémelésével lesz majd egyértelmű. És ez mindazért van, mert egyes erős érdekképviselők arra az álláspontra helyezkedtek, hogy néhány vagon szilvalekvár és szilvórium Ausztriába való vámmentes bevitele fejében az osztrákoknak nagyobb kompenzációkat kellett adni.

Mezőgazdasági és állatkiállítás Sztaribecsejen. Sztaribecsejéről jelentik: A beogradi tartomány választmánya a mezőgazdaság és állattenyésztés fejlesztése érdekében ezévi szeptember 2., 3. és 4-ikén kerületi kiállítást rendez Sztaribecsejen a sztariibecseji, titeli, szentai, zsabalji és novibecseji járáások mezőgazdáiak és állattenyésztőinek bevonásával. Az állatkiállítást a futball pálya mellett és a terménykiállítást a központi elemi iskolában fogják megtartani. A tartományi választmánya a kiállítók díjazására ötvenezer dinárt irányzott elő. A kiállításon különböző cégek is kiállíthatnak mindenféle gazdasági gépeket, eszközöket, műtrágyát, valamint a kártékony rovarok irtására és az állatbetegségek gyógyítására alkalmas házi- és vegyszereket. A kiállítás iránt az egész Tiszavidéken nagy az érdeklődés.

Furcsa biztosítások. Egy német biztosító társasághoz nemrég egy rajnai szőlős gazda azzal a különös kéréssel fordult, hogy biztosítsa az — orrát.

Ez a furcsa ur így szökött: — Évtizedek óta borkostoló vagyok, ebből élek. Minden rajnai borkereskedő az én tanácsomat hallgatja meg, minnélőtte dönt. Senkinek sincs ilyen szaglása, ilyen „ízlése”. Mint hogy attól félek, hogy valami balszerencse folytán elveszthetem a szaglásomat, ezzel keresetemet is, arra kérem önöket, kösenek velem egy biztosítási üzletet. Hajlandó vagyok a legnagyobb díjat is megfizetni.

A társaság két heti gondolkodási idő után visszautasította az ajánlatot, tekintve, hogy a szaglás elvesztése könyven szemlelhető, orvosilag nehezen megállapítható.

Visszont egy angol biztosító társaság kevésbé volt előrelátó és több mint egymillió pengő fájdalomdíjat helyezett kiállításba az orru'ajdonosnak arra az esetre, ha elveszteni becses szimatját.

Utépítógépek a lipcei vásáron. Az utépítés problémája az autó térhódításával mind fontosabbá lesz. A gépkocsi kiűldön sok helyen már részben kiszorítja a vonatot is, így Svédország egyes részeiben például felszedték a vasúti sínhálózatot, mert az autóhasználat következtében ezeken a vonalakon a vasút üzemeltetése ráfizetéssel járt. Az állandóan növekedő autóforgalom azonban mindent az eddigiekénél erősebb és tartósabb országutakat kíván. Az új utépítési technika az utóbbi időben csodálatosan sokat fejlődött és egészen új, nagyon tartós vegyületekkel burkolják ma már az országutakat. A legújabb konstrukcióú utépítő gépek maguk keverik ezt az utépítésnél használatos kiváló burkolatanyagot, amelynek alkalmazásával az állam rengeteg összeget takaríthat meg. Az augusztus 26-tól szeptember 1-ig megtartandó híres lipcei vásár technikai kiállításán, amely évről-évre jobban fejlődik, az idén bemutatják ezeket a legújabb rendszerű utépítő gépeket és a vásárral egyidejűleg technikai kongresszus is lesz Lipzigben, amelyen első sorban a modern utépítés problémáiról lesz szó.

Évenként 360 millió dollárt költ Amerika reklámra. Newyorkból jelentik: Az egyik newyorki folyóirat terjedelmes cikket közöl arról, hogy az Északamerikai Egyesült-Államokban mennyit költenek reklámra, továbbá, hogy milyen haszonnal jár a reklám és mi a reklám lélektana. A statisztika szerint évenként 360 millió dollárt költenek az Északamerikai Egyesült-Államokban hirdetésre. Egy amerikai reklámtudós kimutatta, hogy a gyártási költségek hanyadrészt költik reklámra? Az autógyártás gyártási költségeinek 1 százaléka, a cigarettának 5 százaléka, a szépitőszerek árának 10 százaléka megy el reklámra. A Saturday Evening Post című filadelfiai hetilap, amely kétféle példányban jelenik meg, tizenhátezer dollárt kér azért, hogy egy hirdetés egy alkalommal megjelenjen egyik oldalán. A Newyork Times, amely háromszázötvenezer példányban jelenik meg, 1680 dollárt kér egy oldalért. Természetesen sokat vitott kérdés, hogy melyik hirdetésnek van a legnagyobb eredménye. Egy vállalat öt nagy városban kérdést intézett a telefonelőfizetőkhez, hogy a reklám melyik fajtájára hallgatnak leginkább? A kérdésre ilyen arányban osztották meg a feleletek: 30% leginkább az újsághirdetésekre hallgat, 28% a vonatokon és villamosokon elhelyezett hirdetéseket kedveli, 16% a folyóiratokra szavazott, 10% a fénycikkek híve, 9% pedig az uccai falragaszok mellett

foglalt állást. Amerikában külön tanulmányokat folytattak abban az irányban is, hogy mik a jó reklám előfeltételei? Kimutatták, hogy a reklám csak úgy lehet hatásos, ha nem állít olyasmit, ami a közönség fantáziáját meghaladja. Rájöttek arra, hogy ha valamilyen árucikket jobban meg akarnak kedveltetni a közönséggel, akkor legcélszerűbb az, ha annak az árucikknek termelői összefognak. Így jött létre a kollektív reklám. Amerikában a reklám külön tudomány.

Romániában a régi magyar jelzálog adósságokat a román államnak kell kifizetni. Kolozsvárról jelentik: A román kormány delegátusai megegyezést kötöttek a román alattvalók magyarországi jelzálog adósságainak kifizetésére vonatkozólag. A megegyezés szerint ezeket az adósságokat 1928 július 31-étől kezdődően, amennyiben eddig az időpontig nem rendezték, a román adósok nem közvetlenül hitelezőknek hanem a román államnak tartoznak kifizetni és az állam azután az evezmény értelmében egy összegben fizeti ki azokat a Magyarországon erre a célra alakult szervezeteknek. A pénzügyminisztérium erre vonatkozó rendelete most jelent meg és felhívja mindazokat, akiknek Magyarországon jelzálog adósságuk van, — hogy erre vonatkozó okmányukat tizennegy napon belül deponálják a pénzügyminisztériumban.

Kant — a feltaláló. Tudják-e, ki találta ki a női övharisnyakötőt? Egy német lap dicsőkszik el azzal, hogy ennek föltalálóját senki más, mint Kant, a nagy német gondolkodó. Az ő idejében a férfiak is selyemharisnyát viseltek, a bőles egy darabig térd-harisnyakötőt használt, de rájött ennek káros voltára, amennyiben szerinte nagyon zavarta vérkeringését. Ezért egy rugóval és két csattal, fáradságos töprengés után megszerkesztette az első öv-harisnyakötőt, mely a mai női harisnyakötő őseinek tekinthető. Ha szabadalmaztatta volna, gazdag ember lehetett volna belőle. De ő csak a tiszta ész kritikájával foglalkozott.

Bratiszlavai exportörök és importörök Jugoszláviában. Noviszadról jelentik: A bratiszlavai kereskedelmi kamara kezdeményezésére a csehszlovák export-és importörök nagyobb csoportja Julius harmadikán Jugoszláviába érkezik és először Beogradot látogatják meg. A csehszlovák vendégeket a noviszadi gazdasági körök is fogadni fogják.

Árlejtések. Noviszadról jelentik: A szubotica vasutizgatóság augusztus 10-ére 25.000 kiló régi távirati őrlep és régi jegyek eladására; a noviszadi posta és táviratizgatóság augusztus 4-én 50 darab fali ingaóra beszerzésére; a noviszadi közkórház július 23., 24., 25., 26. és 27-én liszt, fa és husszállításra; a becskerekű építési szekció július 28-án 400 köbméter kő szállítására; a petrovaradi repüléparancsnokság július 23-án különféle balonanyagra; a zemuni egészségügyi raktár július 23., 25., 27-én különböző egészségügyi cikkek beszerzésére árlejtést hirdet.

A vasúti tarifák reformja. Noviszadról jelentik: A közlekedésügyi miniszter kezdeményezésére a közeljövőben megkezdik a jelenleg érvényben levő vasúti tarifák megreformálását. Ezt a munkát a közlekedésügyi minisztérium a tarifabizottsággal karöltve augusztus tizenötödikéig akarja elvégezni, úgyhogy az új vasúti díjszabás október elsején már életbe is léphessen. A vasúti tarifák revíziója négy irányban fog megtörténni. A tarifabizottság meg fogja vizsgálni, vajon az áru díjszabásnál a jelenleg érvényben levő árumegjelölések előnyös-e és munkája ki fog terjedni annak a megállapítására is, hogy előnyös-e az áruk osztályozásánál a tényleges piaci árat feltüntetni és hogy az áruk elbírálják-e a jelenlegi vasúti díjszabást. A tarifabizottság véleményét fog mondani abban az irányban is, hogy az új díjszabások különbséget tegyenek-e hazai és külföldi eredetű áruk között, továbbá, hogy milyen cikkekre szükséges kivételes és exportdíjszabást életbeléptetni, végül, hogy milyen cikkekre és mennyiségekre volna előnyös külön kikötődíjszabásokat kreálni. Csebulár Alfréd, az Agrária inspektora, a tarifabizottság egyik vajdasági tagja, tekintettel a változások nagy jelentőségére, szívesen venné, ha az érdekeltek észrevételeiket vele (Noviszad, Zeljeznicka ucca 98.) mielőbb közölnék.

SPORT

Kehrling és Lupu kerültek a férfi egyes döntőjébe a semmeringi tenniszversenyen

A Kehrling—Péteri pár csak nagy nehezen győzött a vegyes párosban

Bécsből jelentik: Szerdán kezdődött meg a Semmeringen a több napra tervezett nagy nemzetközi tenniszverseny, amelyre Európa legjobb játékosai neveztek be. Különösen nagy érdeklődés előzi meg Kehrling, Lupu román bajnok és gróf Bonzi szereplését. A verseny eddigi eredményei:

Vegyes páros: Kehrling, Péteri—gróf Bonzi, Bel Bono 4:6, 6:4, 9:7. A játék mindvégig izgalmas volt és a Kehrling-

Péteri pár csak nagy nehezen tudott győzni. **Lupu, Dörner—Salm, Marschalek** 6:4, 6:4, **Kehrling, Péteri—Lupu, Dörner** 6:3, 7:5, 6:2.

Férfi egyes: Kehrling—gróf Bonzi 6:2, 6:4, **Lupu—Marschalek** 7:5, 6:3. A döntőbe Kehrling és Lupu kerültek be.

A női számok közül eddig csak egyet játszottak le. Neppachné 6:2, 6:2 arányban győzött a gyengén játszó Korovitzka asszony ellen.

Olaszország megverte Csehszlovákiát a Davis Cup döntőjében

Rómából jelentik: A Davis Cup európai zónájának döntőjébe — mint ismeretes — Csehszlovákia és Olaszország került. A két ország versenyzői most álltak starthoz és erős küzdelem után Olaszország 3:2 arányban megverte

a favorit Csehszlovákiát, amely emiatt kiesett a további küzdelemből.

Olaszország most Amerikával kerül össze és a mérkőzés győztesének kell megküzdnie majd a védő Franciaországgal.

A belga Grand-Prix Győzött az Alfa Romeo

A mansi után a spai verseny az év legfontosabb mitingje. A résztvevőknek huszonnégy órán át kellett uton lenni. Minden kocsinak két vezetője volt. Az utközben támadt defekteket maguknak a vezetőknek kellett kijavítani. A spai verseny pályája nehéz, mert sok kanyarulattal van rajta.

A startot több mint ezren nézték végig. Az adott jelre 36 gépkocsi indult. Alfa Romeo vezetett az élen, utána Bugatti, majd az öt Chrysler-autóból álló csoport következett. A helyzet így is maradt az egész éjszaka. (A verseny hajnali négy órakor kezdődött). A Chrysler-gépek mindig ugyanazon sorrendben és ugyanazokban a térközökben tünnek fel bámulatos szabályossággal.

A Bugatti-autó, mely óránként 100 km-es sebességgel száguldott, egyszerre csak tüzet fogott. Charlier a gyepe irányította a gépet és a tüzet hamarosan eloltották. A következő fordulónál egy másik autó viszont váratlan forgalmi akadály előtt találta magát két tehén alakjában, de szerencsére sikerült idejében megállni. Reggeli nyolc órakor az Auburn beleakadt a Georges Irat-ba, amelyet előzni akart. Mindkét autó vezetője megsebesült, azonban nem súlyosan.

Alfa Romeo, amelynek fölénye mininkább kibontakozott, elsőnek futott be; utána jött be Chrysler 3 és 5. A résztvevők közül mindössze 15 tartott ki mindvégig. A győztes az Alfa Romeo lett, a második és harmadik helyre pedig a Chrysler-gépek kerültek.

A verseny eredményei érdekes tanulsággal szolgálnak. A győztes kocsi turbo-

compresszorral volt ellátva és kiemelendő, hogy a Chrysler ötös, amely széria turista autóból állott, az egyedüli volt, amely mindvégig együtt maradt. Ez az első eset, hogy egy verseny-ötös ilyen kemény próbát állott ki. Ujabb bizonyítéka ez annak, hogy a jó amerikai kocsik a legnehezebb próbát is éppen olyan jól kiállják, mint a legszebb európai versenygépkocsik. Igaz ugyan, hogy átlagos sebességük kisebb, de másrésztől olyan szabályosan és kifogástalanul funkcionálnak, hogy erre nincs példa a versenyekben. A Chyslerrek valóban kényelmesebb, könnyen vezethető és nem adják ki soha a maximális sebességet; sajátságos, hogy a tíz utolsó fordulónál gyorsabban futottak, mint a tíz első forduló alatt.

Felozlattak egy oszlieki sportegyesületet. Oszliekről jelentik: A rendőrség felozlatta a Szloga munkás sportegyesületet, amely nemrég kezdte meg működését. A rendőrség ezt az intézkedését azzal indokolta meg, hogy az egyesületnek nem voltak jóváhagyott alapszabályai és így működése nem volt megengedhető. Az oszlieki munkások most elhatározták, hogy »Munkás Sport Klub« néven a napokban új egyesületet alakítanak.

TŐZSDE

Zürich, július 19. (Zárlat.) **Beograd** 9.1280, Páris 20.3350, London 25.2625, Newyork 519.20, Brüsszel 72.375, Milánó 27.21, Madrid 85.55, Amszterdam 209.05, Berlin 123.9750, Bécs 73.25, Szófia 3.7525, Prága 15.3850, Varsó 58.20, Budapest 90.5250, Bukarest 3.175.

Zagreb, július 19. (Zárlat.) London 27644—27724, Newyork 5680—57, Zürich 109.410—109.720, Milánó 297—299, Amszterdam 228775—229375, Berlin 135675—135975, Bécs 80011—80411, Prága 16827—16907, Budapest 99088—99388.

Szombori terménytőzsde, július 19. Buza bácskai vasut 242.50—247.50, rozs 215—220, zab 180—185, takarmányárpa 205—210, tavaszi árpa 230—235, tengeri

287.50—292.50, liszt 0-ás 380—400, 2-es 360—380, 5-ös 340—360, korpa 170—175. Irányzat: változatlan.

Noviszadi terménytőzsde, július 19. Buza bácskai uj 79 kilós 245—250, bácskai uj VIII. 79 kilós 245—250, bácskai 79 kilós VIII. Tiszavidék 247.50—250, bánáti uj 79 kilós 237.50—240, szerémi uj 79 kilós 240—245. Árpa bácskai és szerémi uj 64 kg. 202.50—207.50, bánáti uj 64 kg. 200—205. Zab bácskai és szerémi uj VIII. 185—190. Tengeri bácskai 292.50—295, bánáti 290—292.50, szerémi 292.50—295. Liszt 0gg és 0g bácskai uj 390—400, 2-es 370—380, 5-ös 350—360, 6-os 310—320, 7-es 265—270, 8-as 180—190. Korpa bácskai és szerémi uj, jutazsák 160—165, bánáti uj, jutazsák 155—160. Irányzat: változatlan. Forgalom: 77 vagon.

Budapesti értéktőzsde, július 19. Magyar Hitel 84.6, Kereskedelmi Bank 118.25, Magyar Cukor 165, Georgia 15, Rimamurányi 105, Salgó 69, Kőszén 807, Bródi Vagon 38.5, Beocsini Cement 236, Nasici 178, Ganz Danubius 158, Ganz Villamos 131, Athenaeum 34.7, Nova 50.8, Levante 19, Pesti Hazai 214.2. Irányzat: barátságos.

Budapesti gabonátőzsde, július 19. A gabonátőzsdén közepes forgalom mellett az irányzat alig változott. A határidős rozs valamivel drágult, a buza tovább olcsóbbodott. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza októberre 28.22—28.38, márciusra 30.40—30.60, rozs októberre 25.04—25.32, márciusra 26.70—27.06, tengeri májusra 25.44—26. A készárúpiacon: Buza 27.45—27.90, rozs 24.25—24.50, repce 40—42, tengeri 29—29.25, árpa 23.50—24.50, korpa 23.25—23.50.

Budapesti állatvásár, július 19. A vágomarhavasárra 709 állatot hajtottak fel. Árak klónkint: ökör jobb 96—116, kivételesen 120 fillér, közepes 76—94, gyenge 52—74, bika jobb 102—112, kivételesen 116, közepes 94—100, gyenge 74—92, tehén jobb 94—104, kivételesen 103, közepes 74—92, gyenge 52—72, bivaly 56—60, növendékmarha 60—102, kicsontozni való marha 32—50 fillér. Irányzat: lanyha. A sertésvásárra 1750 állatot hajtottak fel. Árak klónkint élő-sulyban: könnyű sertés 1.56—1.60, közepes 1.63—1.65, nehéz 1.65—1.67 pengő.

ERŐS MÁTYÁS MESTERSÉGE

TAMÁS ISTVÁN regénye

— Jól megy a sorod?
— Igen, a butorgyárban dolgozom, könnyebb munka, elég jól fizetnek...

Félév múlva ismét találkoztak. Mátyás már unta az örökös szerencsétlenségeivel.

— Képzeld — dicsekedett — amputálni kell a ballábamat!

Mátyás rémült arcát látva, gyorsan hozzátette:

— Á, semmi az egész, műlábát fogok kapni! Észre se lehet majd venni!

És kedvesen bandzsított a megmaradt fél-szemével.

Lajkó mégse kapott műlábát. A saját vér-mérgezett lábán bicegett át a másvilágra, ahol majd Schröder ur, a művezető ur és a hirtelenkező segédek fognak számot adni Lajcsi hiányzó bordáiról, kökényszeméről és nagy, kajla balfü-léről.

*

Alkonyatkor, míg a kirakatok előtt bémész-kedett, mindenféle nők mentek el mellette, lányok, asszonyok. Mátyás kiválasztott egyet, amelyik éppen megragadta a fantáziáját, szem-mel kísértte, követte, álmódzott róla, beszélt hozzá, láthatatlan éterikus kontaktust teremtett maga és a nő között és amikor a drága zsák-mány eltűnt egy bolthajtás mögött, végigszen-vedte az elvesztés minden pokoli fájdalmát, úgy érezte, mintha már réges rég az övé lett volna a nő és most szakítottak.

— Vége — nyögdécselte verejtékes homlok-

kal — mindennek örökre vége!

És irtózatosan szenvedett, hogy aki látta, részvétre gerjedt iránta. Végig kinlódta a szeretett kedves elvesztése feletti bánatot és csak lassan csittultak el fellázadt idegei. Még másnap is nyoma maradt az utóregzéseknél és mire lába-dozni kezdett, már egy másik nővel kezdte elől-ről a játékot. Mint a vízbe hajított kő, olyan gyü-rikket vert benne a vágyakozás. Ó, amott a sar-kon jön vele szemben egy asszony, mosolygó, csupa ígéret, aztán tovatűnik a forgatagban és Mátyás tudja, hogy ezzel a pillantással többé az életben nem találkozik.

Mig a csavarokat vágta, lassan telő idejé-lyen káprázatos multságokkal töltötte el. Tu-lajdonképpen meglopta ezzel Schröder Ulrik urat, dehát annál inkább. Itt van például a kis Hantos-né. Micsoda asszony, istenem! Néha szívélyesen eldiskurál vele, apró szivességeket kér tőle. A multkor is elromlott a vízvezetékük:

— Nehéz eset! — sopánkodott az asszony — ne hívjunk inkább szakembert?

Mátyás felháborodottan utasította vissza a szakembernek még a gondolatát is és nem átalotta rágalmazni a szaktársát, csak hogy az imádnivaló fitos asszonyka közelében maradhason és kiüntethesse magát.

— Fogadjunk, hogy félóra alatt rendbeho-zom — jelentette ki nagyhangon és boldog volt, amikor a fogadás ürügye alatt kezefoghatott az asszonnyal.

Pállott, mosogatástól vörös kacsóját úgy tartotta a markában, mint egy ereklyét, hogy Szent István jobbát se szorongatta volna nagyobb tisztelettel.

Elhatározta, hogy megszökteti Hantosnét, törbeccsalja. Antalnak különbejárati lakása van, oda fogja hívni, ha nem jön, hát majd tesz róla!... és kész haditerveket eszelt ki. Az asszony ter-mészetes ösztönével megérezte a fiú vonzódá-sát, amit — praktikus eszű nő lévén — egész ökonomikusan használt ki, összes rossz zárait, kulcsait Mátyás hozta rendbe, lopva, a műhely-

ben, amikor egy percre eltávozott a művezető, vagy a Cerberus Ulrik.

Igen — szötte tovább — aztán rázárja az ajtót és tüzesen megcsókolja az ajkait! Aztán a szoknyája alá nyul...

— Mit csinálsz boldogtalan! — recsentett rá az öregsegéd — hisz egészen kitiizedett már a furó!

A reális Slapp nem sejtette, hogy Mátyás milyen szent kalanddal van elfoglalva és lusta, buta kutyának titulálta őt, kilátásba helyezve néhány nyaklevest és a furó árának levonását a heti fizetésből.

A legtöbb inasnak volt egy ilyen holdkörös ideálja, testtelen szerelme, akit óvtak, becéztek és akire féltékenykedtek. Persze a szerencse-sebnek, akiknek valódi tenyeres talpas szeretőt juttatott a végzet, fölényeskedtek és csufolód-tak az »elméleteseken«. Ezek az eszményi sze-retők nem voltak cseppet sem veszélyesek, mert amint sikerült valamelyiknek egy jobbképű cse-lédlányt, vagy nyomdai berakólányt a hatalmá-ba keríteni, nyomban hűtlenné vált az elérhetet-lenhez és délecegen baktatott végig Marijával a főuccán. Mátyásnak is akadtak »gáláns« kaland-jai a varroda tünderei között, de a testi szere-lem csak felcsigázta lelki szomját. Ó, milyen fura tapasztalatai voltak a nők körül. Vilma, a masamód hazafelé csatlakozott mindig hozzá, el-kisértette magát, szinte beleterrorizálta Mátyást ebbe a nem a gusztusa szerint való szerelembe, sok sok álmatlan éjszakát szerzett neki és aztán egy napon elképedve hallja, amint a lány kun-cogva meséli a barátjának: »a moziba egész délután a lábamat nyomogatta a sötétben«. El-pirult mintha képentörölték volna, annyira sér-tette a durva árulás. Milyen szent dolog volt ez neki és ime a nő profanizálja! Igen a nők mind ilyenek. Amíg a szerelem extázisában égnek, Is-ten is csak a második sorba kerülhet, de ha már nem érdekli őket a játék, kacagva beszélnek róla, akár valami divatjamult ruháról.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

SENAT GRADA STARA KANJIZE.

Br. 4211/1928.

Oglas

Pošto I. ofertna licitacija nije uspela, to se ovim raspisuje ponovna ofertna licitacija za nabavku 25 vagona drva za ogrev.

Drvo ima biti I. kl. bukove cepanice bez panjeva, blica i truleža. Drva se imaju smestiti u gradsko dvorište ili na drugo mesto iste daljine.

Rok isporuke 1. septembra t. g.

Drva će se komisijiski preuzeti.

Pozivaju se svi oni, koji žele gornju liferaciju primiti, da švoje propisno taksirane ponude podnesu gradskom savetu zapečaćenu do 28. jula t. g. 10 sati pre podne.

Netaksirane i kasnije prispеле ponude neće se uzeti u obzir.

Stara Kanjiža, 17. jula 1928. god.

A. Tatit
vel. beležnik.

7202

Gör. Keleti Szerb Hitközség Obilicevo.

Hirdetmény

Az obilicevoi gör. kel. szerb hitközség 1928. július 29-én d. n. 2 órakor nyilvános árlejtésen kiadja a templom javítási munkálatait.

Előirányzott összeg 92.800 dinár.

Feltételek és költségvetés megtekinthetők az Elnökségnél.

Obilicevo (Banat), 1928. július 15.

Olvashatatlan aláírás
elnök.

7206

Könnyítések a magyar vizumok beszerzésénél

Folyó évi július 3-ikától kezdődőleg a Budapestre való utazás céljából nem szükséges a beogradi vagy zagrebi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vizumot szereznii, mert az utasok magyar vizum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben Budapesten kaphatnak hatvan napi tartózkodásra jogosító vizumot. Ez az útjás lényeges idő- és költségmegtakarítást jelent, főleg azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyekben gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt. A vizumnélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztálya hivatalos bélyegzőjével ellátott igazolvány szükséges, mely úgy a beogradi m. kir. kereskedelmi képviselőnél (Beograd, Palata Akademiye, Jakšićeva ul. 2.), mint pedig a felkért SHS vidéki kereskedelmi tesületeknél és

Suboticán: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank, Bácsmegyei Napló kiadóhivatala, Rádió Reklam Jugoszlavia, Manojlovićeva ul.

Novi Vrbas: Takarékpénztár, Mezőgazdasági Bank, Schmiedt Frigyes,

Bácska Topola: Közgazdasági Bank, Bácsopolai Takarékpénztár,

Veliki Bečskerek: Kereskedelmi Kamara, Takarékpénztár,

Szombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Bácskai Gazdasági Egyesület,

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Gazdakör,

Velika Kikinda: Centralna Štedionica,

Oszijek: Kereskedelmi Kamara, Jugoszláv Bank,

Čakovec: Horvát Általános Hitelbank,

Novisad: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási iroda, Merkurbank, Lusztig Bank,

Kula: Hitelbank,

Odzaci: Takarékpénztár,

Vrsac: Kereskedők Egyesülete, Srpska Zanatlijska Banka, Szalay Utazási Iroda.

Ada: Leszámitolóbank,

Az apatini járás részére Berlekovich Sándor újságíró Apatin.

Sztrai Becej: Népbank, Potiska Banka,

Novi Becej: Általános Hitelbank,

Bela Crkva: Trgovačko Udruženje,

Pancsevo: Kereskedők Egyesülete, Népbank.

Sarajevo: Kereskedelmi Kamara, Agrárbank, Putnik,

Skoplje: Kereskedelmi Kamaránál személyenként 35 dinár árban kapható. Az igazolvány alapján a vizum Budapesten 50%-os kedvezményvel adatik ki és az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és a gyógycélokot szolgáló vasúti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosít. Az igazolványok alapján egyébként a szabályszerű magyar vizum a beogradi m. kir. utlevélhivatalnál 50%-os engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

ÓVÁS

Naptárárusítók figyelmébe

A naptárárusítókat ügynökök keresik fel, akik idegenben készült és itt csak megfejelt naptárakat kínálnak eladásra.

Figyelmeztetjük a naptárárusítókat, hogy ne hagyják magukat félrevezetni. Külföldön készült naptárakat az országba nem szabad behozni és nem szabad árusítani. Az a naptárárusító, aki a külföldön készült és belföldön megfejelt naptárakat hoz forgalomba, könnyen kerülhet kellemetlen helyzetbe a hatóságokkal szemben.

A kereskedőnek ugyanis épen elég kellemtelensége van, elég zaklatásban van része, még ha legjobban vigyáz is, minek vállalja az elkobzás, birságolás, letartóztatás veszedelmét, amikor arra semmi szükség nincs.

Belföldön is készülnek úgy magyar, mint német naptárak.

A Minerva naptárak

1929-re

is idejében megjelennek s ezek árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

A közönség megismerte, megszerette, s keresi a Minerva naptárakat.

Az 1929-es esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Vajdasági Magyar Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szive Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Kis Naptár

Mi a Minerva naptárak előnye minden más naptár felett:

1. Olcsóbbak, mint a többi naptárak.

2. Tartalmasabbak, vaskosabbak, mint a többi naptárak.

3. Kiállításuk csinos, tetszetős, művészi.

4. Szerkesztésük gondos.

5. Minden naptár más-más szövegű.

6. Igen sok és szép kép van benne.

7. Tartalmuk élvezetes, tanulságos.

8. A benne foglalt adatok pontosak. Minden más naptárkiadó kivágja és lenyomatja a tavalyi Minerva naptárak vásári adatait. Mi minden évben revidáljuk az adatokat.

9. Minden naptárhoz ingyen regénymelléklet van hozzáfűzve.

10. A naptár részben a római katolikus, protestáns és görögkeleti ünnepeken kívül a nemzeti ünnepek és a holdtölte is vörös betűkkel van feltüntetve.

Aki naptárárusítással foglalkozni akar, kérjen tőlünk árajánlatot:

Minerva-nyomda r. t.
Subotica

A Subotikai Önnálló Iparosok és Polgárok Jótékony Betegsegélyző Egyesületének nagy kirándulása augusztus hó 5.-én

Részvételre jelentkezni lehet az Egyesület irodájában trg Cirila i Metoda 1/d. saját házban

POGLAVARSTVO OPŠTINE PADEJ.

Br. 1660/1928.

Oglas

Opštinsko poglavarstvo Padej potrebuje 16 vagona drva po 10.000 kgr. za gorivo.

Pravilno istavljene zapečaćene ponude imaju se podneti opštinskom poglavarstvu Padej najkasnije do 1. avgusta 1928. god. do 12 časova. Kasnije prispеле ponude neće se uzeti u obzir.

Uslovi se mogu videti u beležničkoj pisarni preko celoga dana.

Padej, 17. jula 1928. god.

7207

Opštinsko Poglavarstvo Padej

Szülők figyelmébe!

Gyermekeik legkisebb rosszulléte alkalmával is adjanak nekik azonnal egy kis kanál Magna-por egy kevés vízben, tejben vagy kávéban. Megszabadulnak minden gondtól, mert a Magna-por megtisztítja nemcsak a gyomrot és a beleket, hanem fertőtleníti is és elejét veszi sok, veszélyes megbetegedésnek.

Minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Csomagja használati utasítással együtt 4 dinár. Ha valahol még nem lenne kapható, rendelje meg postán a »LABORATORIJ ALGA SUŠAK« Tvornička 91. címűl. Leveléhez mellékeljen 10 dinárt 2 csomagra.

6642

PIRETRIN

Kiirtja

a poloskákat, bolhákat, legyeket, esőányokat, hangyákat, molyokat és

egyáltalán minden lérget a háztartásban, gazdaságban és kertészetben, szőlőföldeken, állatokon stb. — Utasításokat díjtalanul küld:

Piretrin d. d., Zagreb, B-cesta 35

Diákothon (Đački Dom)

a közoktatásiügyi minisztérium egyenes ellenőrzése és a főmnázium igazgatóságának állandó felügyelete alatt és szak. andrók segítségével mellett

Subotica, I., Daničićev put 50

Testi és szellemi nevelés
Élőnyelv- és zenekurzusok
Nagy játszótér és fürdő
Orvosi vizsgálat és felügyelet

Jelethezések: CHÄFFER MIHÁLY a Diákothon igazgatójánál és az állami gimnázium tanáránál. — Prospektust küld:

a Diákothon igazgatósága

A vajdasági magyar költészet java termését gyűjti egybe a most megjelent

KÉVE

Vajdasági költők anthológiája 1928

Ambrus Balázs, Csuka Zoltán, Debrecei József, Fekete Lajos, Ferenczy György, Földi Ilonka, F. Galambos Margit, Gergely Boriska, Haraszti Sándor, Kovács Antal, Mikes Flóris, Somogyi Pál, Szentteleky Kornél és Tamás István

Ára
40
dinár

Megrendelhető a Bácsmegyei Napló könyvosztályánál
Subotica, Zmaj Jovin trg 3

Nyári uri divat különlegességek Ukovic Gerő Subotica Habig, Borsalino és Panizza-kalapok. L. B. O. uri és női harisnyák egyedüli lerakata. Férfi fehérneműek mérték szerint is. Fürdőkosztümök, nyakkendők dus választékban. — Szolid árak!

Étterem-tulajdonosok és vendéglősök figyelmébe!
 Állandóan frissen szedett, Németországból importált
 vetőmagból, az idén először utántermelt, elsőrendű
 „Julius gyöngye“
étkező burgonyát
 mely kitűnő ízű és nem fő szíjjel 50 kg.-os tételekben is
 szállít
Diener Nándor gazdasága Crvenkán
 Eszközliön próbarendelést! 7072

6 személyes a rozs **6**
 szalvétával, fehér
 filom lenvászonból
 izlésesen előrajzolva csak 100 din. Utánvétel
 bérmentve szállítja:
Leopold Sámuel, Senta
 Modern előnyomda-berendezési gyára 946

a legjobb szer
napégés ellen
 az Adriatic Tan Cream, kapható minden
 gyógyszerárban, drogériában és il atszerkereskedésben
 Főlerakat:
Anglo-Jugosl. petrolejsko d. d.
 Subotica 7042

Ferdo Čulnović:
B U R A
 című novelláskötete kapható a
 Minerva rt. könyvosztályában
 Ára 20 dinár

Zongoramestert keres
 azonnali belépésre éjjeli
 üzlet Sára evóban. Jó
 jövedelem biztosítva.
 Ajánlatok „Bijela lampa“
 Sarajevo, Nova ulica 7.
 címre küldendők
 7203

Elsőrendű meszet,
 beocsini portland
 cemen, alab. gipszet,
 száraz, pormentes
BUKUFASZENET,
 pécsi kovács-
 szenet, I-a aprított
 búzkiát ajánl
Révai Adolf, Subotica
 Sokolska ul. 2. Tel. 551

Felsőgaljai mész
BECSINI
 portlandcemen
 és mindenféle
 építési anyag
 a legolcsóbban
 szerezhető be
Illgenn Károly
 I. kör, Sokolska ulica 17
 Telefon: 650 648

Somborban
 a Bácsmegeyi Napló
 részére
hirdetéseket
Dr. Szántó Miklós
 Apatinál ut 46. vesz fel.
 Telefonszám 341.

Kereskedők figyelmébe!
Rövid- és nürnbergi áru
 Novisad, Futoški put 68.
 óráon beszerezhető
 7214

LEGNAGYOBB
KÁRPITOSÜZLET
 Klubgarnitúrák,
 patent-fotelek,
 ottománok,
 berzserek és szalónok
 gyártása
 Állandó nagy raktár
Dj. Stanković
 kárpitos
 Beograd, Kralja Milana 77
 Telefon 48-46 4481

ABLAKÜVEGET
 tükörüveget, esztétik üveget,
 saját gyártmányut ajánl
Drag. Obradović, Beograd
 Kr. Milana 31 (Uroševa Pivnica)
 Telefon 31-98 4588

Naponta garantált friss
I-a teavaj
 joghurt, lipcai túró és
 mindenféle sajt kapható
Tršić Todor
 tejesarnokában,
 Strosmajerova ulica 22.
 (Halpice)

Hirdetéseket
 Sentán a Bácsmegeyi Napló
 részére
Molnár Sz. Vince
 könyvkeres' edése vesz fel.

Utazókat keresünk
 kik szódavizgyárosoknál ismerettséggel
 birnak. A szerb-horvát és német nyelven
 kívül a magyar nyelvtudás előny. —
 Ajánlatok „Dauerposten“ jelleg alatt a
Publicita d. d. Zagreb, Gundulićeva 11
 címre küldendők 7117

LEGFINOMABB FRANCIA TÁBLAOLAJ
 ZÖLD KERESZT „CROIX VERTE“
 KÜLÖNLEGESSÉG
SALÁTÁKHOZ
MAJONNÉZEKHEZ
FŐZÉSRE
ÉS SÜTÉSRE
 S. H. S. VEZÉRKÖP VISELET
IGNACE FLECHE & Co. BEOGRAD

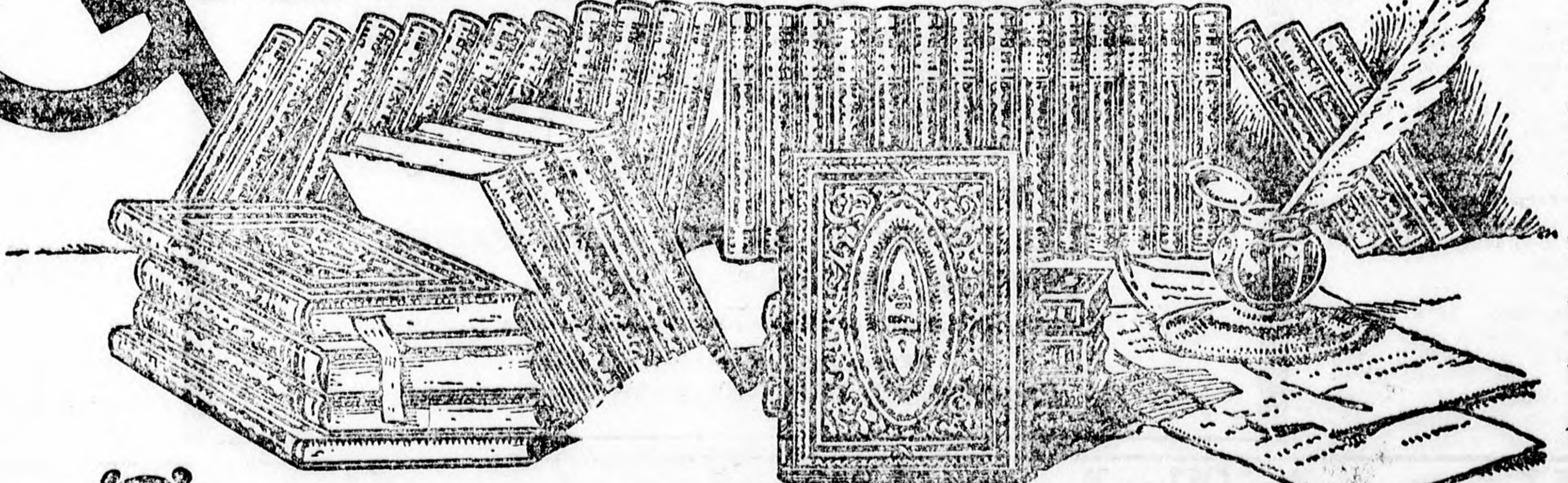
Valódi
amerikai manilla,
 valamint kenderkévekötő-, továbbá
 gabonás-, lisztes- és korpászsák-,
 vizmentes panyva-, kerti- és tűzoltó-
 tömlő- és zsinegáru-szükségletét
 legolcsóbban
Weitzenfeld és Társa
 cégnél Subotica, I., Cara Dušana ulica 1
 fedezheti.
 Interurbán telefon 192
 Kérjen árajánlatot! Kérjen árajánlatot!

Gárdonyi Géza összes műveinek

megszerzését megkönnyítettük azzal, hogy azokat igen kedvező fizetési feltételek mellett szállítjuk. — Ezen akciónk már csak rövid ideig tart és azt

szeptember hó elején befejezzük

GÁRDONYI GÉZA

ÖSSZESEN MUNKÁI 40 KÖTETBEN

Kérjük mindazokat, kiknek komoly vevőszándékuk van, hogy az alábbi szelvényen jelentsék érdeklődésüket, minthogy ezzel alkalmat akarunk nyújtani a könyveknek kedvező fizetési feltételek melletti megszerzésére

T. Minerva d. d., Subotica. Postafiók 43
 Kérem, hogy Gárdonyi Géza összes műveire vonatkozó ismertetésüket megküldni sziveskedjenek.

LIFKA KERT-MOZI

Csü Örtökt. 1. vasárnapig
A nyár kimagasló ujdonsága! Kezdeti este pont 9 órakor!
Máglya és élet
Conrad Veidt John Barrymore
nagyértékű szerepe
A film kísérőzenéje katonazenekarral: W. d. t. u. f. e. l. „D. o. c. h. t. e. r. u. n. d. B. a. u. e. r. “. C. o. u. n. a. d. „F. a. u. s. t. “.
Hétfőtől EVELIN HOLT
Csókös hetek
Dohányzás engedélyezve! Subotica egyet en világvárosi mintára berendezett szabad ég alatti mozija!

FOGLALKOZÁS

Gyakornokot felvesszünk azonnali belépésre. Drogerija „Nada“ Kolar és Gabrics, Szubotica. 7199

Kovácssegéd, jómunkás teljes ellátással azonnal felvétetik Vigh János kovácsmesternél, Stari Sivac 7219

Főgépész felsőiskolai képzettséggel, nagy gyakorlattal, állást keres azonnalra bármilyen üzemhez. Cim-Proka Kriztics, Nova Kanjiza. 7161

Főmolnár, józan, szorgalmas, megbízható, 32 éves. nős, állást keres bármikor belépésre. Szíves meghívásokat a kiadóba kérek „Rendszerető“ jellegre. 7222

Azonnalra felvétetik ügyes frizőr és manikűröző. — Dimitrijević, Novisad, Futoski put 1. 7215

Srpska Trgovačka Banka automatikus malma Skoplje keres néhány molnársegédet és egy gyakorlott gépészt, aki a „Gracer“ rendszerű dieselmotor kezelésében jártas. 7209

Kovácssegédet, jó munkást jó fizetés mellett azonnal felveszek. Ebl József kovácsmester, Szonta (Bácska). 7204

Iccést kersek kaucióval Frank Pál, II., Oslobodjenja ul. 34. 7227

Előszobaberendezés, komplett, eredeti fazonu, építkezés miatt visszamaradt, jutányos áron eladó. Sipos butorgyár, Senčanski put 3 6929

Ügyes sűteményárúsitóleányt felvesz Gradska Kafana, Subotica. 7224

Börönd és bördisműáru javítására teljesen perfekt munkaerő állandó munkára felvétetik. Ajánlatokat „514“ sz. a. Radio Reklam Jugoslavija, Subotica, postafiók 48. továbbít. 7223

Kindergärtnerin suche zu meinem 2½ jährigen Mädchen. Gradska Kafana, Subotica. 7225

Műszerész, ki a varrógépek, speciális gépek és kérekpár javításokban teljesen jártas, azonnal felvétetik Stern Adolf varrógép raktárában Subotica, Jelacićeva ul. 2. 7184

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekérődekléshez válaszbélyeg mellékelendő.

K O C S I K

töltésépitéshez a gombosi szivattyu felő részre felvétetnek
A munka július hó 15-én kezdődik, a bér 11 dinár, bélyeglevonás nincs, csak bélyegszedélyző. Uyanolt
100 kubikosmunkás lóró hinyásra felvétetik
Jelentkezni lehet:
Hauer Józsefnél, Centán

Ha KÖNYVSZAKERTŐRE lesz szüksége írjon Borbé y L. Novisad, postafiók 75 címre

Gyakorlati Gazdalexikon

Mit nyújt a **Gyakorlati Gazdalexikon**?
Közérthető, lényeg t megvilágító tájékoztatót a mezőgazdaság minden kérdésében, ez a két könyv tehát a gazda nélkülözhetetlen kitéje, útmutatója és tanács dója. Aki tehát a legkisebb költséggel a legnagyobb te me ési eredményt akarja elérni, az saját jól felfogott érdekét követi és egyúttá a közneki is szolgálja ot tesz azzá, hogy a **Gyakorlati Gazdalexikon** nemcsak megv szí, de tanulságait a gyakorlatban is érvényesíti.

F ő b b t a r t a l m a:
Kenyhakerítészet, szőlőmivelés, baromfitenyésztés, méhészet, tejgazdaság, állatgyógyászat, talajművelés, gyógynövények, vetőmagismeret, dohánytermesztés, gyümölcsstermesztés, növénynevelés, erdészet, borászat, gazdasági gépek ismerete, állattenyésztés, műtrágyázás, takarmányozás, vadászat, halászat, burgonya-termesztés, komlótermelés, paprika, kender, len, falusi konyha, háziipar, rovarkártevők, nyultenyésztés, ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésenyésztés stb., stb.

Két kötet ára közöl 250 oldalon 480.— dinár
Kapható a BACSMEGYEI NAPLO könyvosztályában

VÁROSI MOZI

Péntek — Szombat — Vasárnap
Ujdonság! Filmvilág tek a de ektivelcet ői Ujdonság!
A csapdában
STUART WEBBS
vidám és szomorú kalandjai a pénzhamisítókka kivott küzdelmében. — Főszereplők:
IMOGEN ROBERTSON, AUD EGEDE NIESSEN, SIGFRID ARNO, ERNST REICHER
Már a kisgyerek is tudja, s a közönség ezrei bizonyítják, ho y a káinulai hősség elől csak a Városi Moziba menekülhet. Modern hitkés:ülőkünk állandó 16-18 fokos hős levegőt áraszt ugy, hogy sokkal hűvösebb, mint a szabadban.
Por- és aszanyogmentes, ózondus levegő
E bádások kezdete délután 6 és este 9 órakor

VÉTEL-ELADÁS

Szép asszonynak szép környezet kell, azért otthonát Brauchler butorral szerelje fel. Subotica, Halpiac. 7211

Jókarban levő fürdőkád eladó. Usporedna ul. 1. 7201

Hofherr-Schranz gyártmányu 6 HP gőzlokomobil és 52 colos cséplőszekrény kifogásnélküli, üzempépes állapotban, egyúttesen — külön-külön is eladók. — Agrikultura, Sombor. 7205

Foghyagyma, vöröshagyma nagyobb mennyiségben eladó. Schwartz Antal, Nova Kanjiza. 7217

Jégszekrényt ne vegyen addig, míg Ujvári Ferenc asztalosnál, Temerin, meg nem nézi. Prospektus ingyen. 7218

Veszek libaszirt minden mennyiségben. Roth, Palmotičeva 79. Subotica. 7200

Eladó egy jókarban levő 4 HP álló gőzgép. Tóth bogárnar Stara Moravica. 7110

Gőzkazán, 8 légkörös, stabil, Dröszler Pozsonyi gyártmányu, 1907-beli, 78 csövel, komplett, teljes armatúrával, olcsón eladó. Zoltan Engelsmann, Subotica, Oslobodjenja (Zentai ut) 138. 7114

240 sodoros gyapjufonoda eladó, előfonógép 80 százalékesülógép, hosszu belzaparráttal, azért otthonát Brauchler butorral szerelje fel. Subotica, Halpiac. 7133

Somborban Rókus-uca 33. különféle butorok, antik tárgyak, szőnyegek, zongora, eladó. 7172

16.840 korona értékű 20%-os bon 3500 dinárért eladó. Cim a kiadóban. 7183

Emeltes ház egészen, vagy lakrészenként is eladó. A ház évi jövedelme 60 000 dinár. Bővebebt dr. Biró Andor ügyvéd irodájában, Park Kralja Petra 10. 7192

KÜLÖNFÉLE

Lakást keresek a beltérhez közel, amely áll 2 vagy 1 szobából, konyhával. Cim a kiadóban. 7216

Jókarban levő 10 láné föld tanyával azonnalra kiadó, 4 szobás modern lakás irodának is alkalmas, kiadó. Paje Dobanováčkog ul. 28. 7159

Kétszobás lakás mellékeltyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Sudarevićeva ul. 85. 7158

Patkanin patkányirtószert doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszertárban és drogeriában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veliki Bečkerekben, Szubotican Hercl drogeria és Kurtes Milos kereskedésben.

Különbejáratu butorozott szoba és egy üres kis szoba azonnalra kiadó. VII., Hadžićeva ul. 4. 7130

Indián pékség kiadó, esetleg házzal együtt családi ok miatt eladó. Lunava János. 7142

Négyosztós lakás előszobával, fürdőszobával és vízvezetékkel, minden mellék helyiségekkel augusztus elsejére kiadó. Kumićeva ul. 3. 7176

Ha állatait, szárnyasait vesztől és betegségektől meg akarja óvni, adjon nekik 2-szer hetenként **Nutrint**. Kapható szaküzletekben. Postai szétküldés — Blum gyógyszertár, Subotica, főpostával szemben. 5190

Elpusztulnak legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák stb.
Óvakodjunk az utáztatoktól! Csak eredeti, plombált Flit-kannát fogadjunk el!
Főlerakat Jugoszlávia részére:
Jugoszláviai Standard Oil Co. Belgrad

Városi Takarékpénztár Szuboticán

július 23-tól kezdve új helyiségeiben, a Városháza földszintjén (a volt Korzó-Mozi helyén) működik
Az intézet foglalkozik az összes takarékpénztári és bankügyletekkel, külföldi és belöldi kifizetésekkel, vesz és elad devizákat és valutákat
Betétállomány július 1-én 26,000.000 dinár

Szubotica város teljes vagyonával kezkesedik a Városi Takarékpénz'ár összes kötelezet'ségeit és külön még a betéteket